

STRÖMSBOKEN

AV
LENNART TRANGIUS
Del III:1, häft. 25

STRÖMS HEMBYGDSFÖRENINGIS ÅRSPUBLIKATION 1968

Ströms Hembygdsförening.

Styrelse:

Ledamöter intill årsmötet 1969:

Lantbrukare Måns-Erik Espmark, Kronokommissarie Assar Fjällgren, Köpman Karl-Erik Oskarsson, Köpman Gunnar Simonson och Kontorsföreståndare Georg Örjebo.

Ledamöter intill årsmötet 1970:

Ämneslärare Jan H. Backman, Bankkamrer Gunnar Grahnström, Fru Maria Hallström, Studierektor Sten Sundqvist och Slöjdlärlarinna Fröken Rebecka Ström.

Suppleanter intill årsmötet 1969:

Fru Wera Sandhill, Lantbrukare Torbjörn Nilsson och Köpman Göran Hansson.

Suppleanter intill årsmötet 1970:

Fru Ada Melander och Plåtslagare Carl-Axel Söderström.

Ordförande för år 1968:

Bankkamrer Gunnar Grahnström

Revisorer för år 1968:

Kassör Per E. Olofsson och hem.äg Svante Svensson.

Hedersledamöter:

Skoldirektör Stig Lander, f. Rektor Alfred Mattesson och f. Vårdlärarinnan Fröken Karin Nilsson.

Medlemmar:

Per 31 dec. 1968 hade 285 st. medlemmar betalt årsavgift varav 47 st. erlagt avgift för ständigt medlemskap.

Verksamhetsberättelse.

Årsboken: Under år 1968 har Strömsbokens häfte nr 24 utgivits. Den har liksom tidigare redigerats av Lennart Trangius, Frösön, och upptager för detta år redogörelse för byarna Öjarn och Byvattnet. Häftet nr 24 utgör det sista häftet i bok nr 2, varför 1969

års upplaga med häfte nr 25 blir det första i bok nr 3.

Samlingarna. Till föreningens samlingar har förutom en del bruksföremål av äldre datum deponerats Fil.mag. Ebba Larssons stora boksamling, vilken är avsedd att utgöra en särskild avdelning i föreningens bibliotek, som är under inredande i Paul-Olsson-gården. Biblioteket inrymmer i samband med föreningens expeditiionslokal i denna fastighet och medlemmarna kommer där att ha möjlighet studera det rika bokmaterial som nu föreningen disponerar över.

Byggnadsverksamhet. Under det gångna arbetsåret har föreningens nyförvärv Paul Olsson-gården tyvärr inte kunnat färdigställas av den anledningen att vatten- och avloppsledningar till området icke dragits fram under tid som beräknats för detta arbete. Kommunen har för avsikt att framdraga huvudledningar i områdets närhet och av praktiska och kostnadsmässiga skäl måste föreningen avvakta att dessa ledningar först iordningställas, få Paul-Olsson-gårdens ledningar skall anslutas till dessa. Däremot har vissa underhålls- och förbättringsarbeten på en del övriga byggnader på hembygdsområdet verkställt.

Ströms gamla kyrka. Att fastställa Ströms gamla kyrkas läge och dess markering i marknivå har i över 30 års tid varit ett önskemål inom föreningen och bygden och ett fullföljande av den försöksgrävning som gjordes i september 1936 en angelägenhet som måste förverkligas. Sommaren 1968, närmare bestämt den 12 juni 1968, påbörjades denna utgrävning på Ströms gamla kyrkogård under ledning av antikvarien Börje Rosén, Östersund. Igångsättandet av detta arbete hade föregåtts av positiva beslut från Ströms församling, landsantikvarien i Jämtlands län och Riksantikvarieämbetet i Stockholm. Riktlinjerna för arbetet fastställdes vid sammanträde den 31 maj 1968 med deltagande av: Landsantikvarie Göran Rosander, antikvarie Börje Rosén, komminister Folke Hellberg, v.ordf. i kyrkorådet Algot Eliasson, Kyrkogårdsmästare Sigfrid Eriksson, herrar Jakob Olbrandt, Sten Olsson, Gunnar Simonson, Assar Fjällgren, Gunnar Grahnström samt Fru Maria Hallström och Fröken Rebecka Ström.

6 st. ungdomar och en arbetsledare ställdes till antikvarie Roséns förfogande för utgrävningen och redan den 28 juni 1968 var arbetet avslutat. En närmare redogörelse av undersökningens gång och dess resultat lämnas här nedan av antikvarie Börje Rosén. Föreningen vill i detta sammanhang framföra sitt varma tack till landsantikvarie Göran Rosander och antikvarie Börje Rosén för ett förnämligt arbete med denna undersökning.

Torsfjärden

År 1818 ansökte Hallsten Äng och Martis Anders Andersson om tillstånd att få anlägga nybygge vid Bergsjön. Landshövding von Törne biföll ansökan och förordnade Lapplänsman Höglund att med biträde av två nämndemän förrätta syn å nybyggestrakten. Byn kallas i äldre handlingar Bergsjön.

Den beordrade synen förrättades 9/9 1819 och förutom länsman och nämndemän deltog även åbor från angränsande byar. Några av dessa åbor protesterade mot det tilltänkta nybygget. Erik Wallberg och Sven Pålsson i Svaningen påstod att de redan 1811 hade låtit utsyna en trakt för fåbodar som skulle ligga inom gränsen för det nu sökta nybygget. De kunde inte uppvisa papper på att de hade rätt att anlägga fåbodar och de hade inte heller påbörjat något sådant bygge. Jöns Persson i Sjulsåsen påstod att han 1811 fått en trakt utsynt till nybygge på den aktuella allmänningen, men inte heller han kunde förete några handlingar från den påstådda synen. Sanningen var nog närmast den att man var ovillig att tillåta nybygge på trakten kring Bergsjön, då den troligen var ett utmärkt område för jakt och fiske. Så småningom måste åborna i närliggande byar ge med sig och ville inte förhindra sökandena att anlägga nybygget, med det förbehåll att de inte gjorde intrång på slättermarker som gränsade mot Bergsjönybygget.

Hallsten Äng hade före synen påbörjat husbygget på en plats på norra sidan om Bergsjön, medan Martis Anders Andersson hade påbörjat sitt nybygge söder om sjön. Synemännen fann jorden mycket stenbunden och svårbearbetad och trakten var omgiven av myrar som skulle göra den frostlänt, varför säden troligen ej skulle mogna. Synemännen avrådde sökandena att anlägga nybygget vid Bergsjön, varefter dessa begärde att få flytta ned till Vattudalen och Torsfjärden, som låg ungeför en kvarts mil från Bergsjön. Synemännen ansåg denna trakt lämpligare för anläggande av nybygge då den troligen var mindre utsatt för frost och marken dessutom var mera lättarbetad. Man synade totalt 26 slätterlägenheter, vilka man beräknade skulle ge 434 lass foder.

Hallsten Ängs nybygge övertas av dottern Barbro och mågen Olof Nilsson, men det är tveksamt om de bodde i Torsfjärden. Ett av deras barn föddes i Harrsjön 1826 och något år senare — troligen 1829 — flyttade de till Ångermanland. Olof Nilsson sålde nybygget år 1833 till Erik Berggren.

Martis Anders Anderssons nybygge övertas 1833 av sonen Olof och mågen Zachris Göransson. De hade redan året innan ansökt hos Häradsrätten att få klyva hemmanet vilket också beviljades. Olof sålde år 1830 sin nybyggesdel till kronofjärdingsman Daniel Lindh i Siljeåsen. Köpet återgick och Lindh upplät åt Olof Andersson att sälja nybygget till Pål Svensson (Tor:3). Den försäljningen skedde 1845. Olof Anderssons bror Pehr (Rde:17) ansåg sig ha bättre rätt till nybygget än ål Svensson, och han yrkade hos K.B. att köpet måtte återgå, samt att K.B. skulle förklara nybygget ledigt för försäljning. K.B. biföll Pehr Anderssons yrkande, varefter de som var intresserade hade att inkomma med ansökan om besittningen till nybygget. Pehr själv var tydligen inte intresserad av att överta nybygget utan det blev i stället Olof Zakrisson i Ringvattnet som 1851 anhöll hos K.B. att få bli antagen som åbo och samma år fick han inrymningsbrev å $\frac{1}{2}$ tld. Olof Zakrisson bodde aldrig i Torsfjärden. Han sålde nybygget till Nils Nilsson (Fvt:13) och 1858 förklarar $\frac{1}{12}$ mtl för skatte i Nils Nilssons ägo. Nybygget har sedan haft flera ägare som ej bott i Torsfjärden. Hela byn Torsfjärden med undantag av torp om 50 rev² köptes år 1886 av Kungsgården-Mariebergs A.B.

År 1843 förrättade lantmätare Burman syn å nybygget Torsfjärden. Skörden beräknades till 9 lass hårdvallshö och 130 lass starrfoder, vilket beräknades kunna föda två hästar, 9 kor och 50 får och getter. Burman föreslog att nybygget skulle taxeras till $\frac{1}{4}$ mtl med 1 Rdr 32 Skr i ränta, vilket tillstyrktes av Avvittningsverkets styresman. K.B. fastställde förslaget och räntan skulle utgå från och med år 1848.

År 1926 förordnade Kungl. Maj:t genom Kungl. Kammarkollegium att $\frac{1}{4}$ mtl Torsfjärden nr 1 i jordeboken skulle överföras från Frostviken till Ström.

1. *Martis Anders Andersson* f 1771 12/4 d 1838 3/3 fr Dalarna g m *Anna Persdotter* f 1772 d 1856 4/7 fr Dalarna d Brita f 1799 d 1876 12/10 g 1829 6/4 m Zachris Göransson f 1790 20/7 d 1860 6/11 (Tor:5) s Olof f 1802 4/9 d 1855 14/11 (Tor:2) s Pehr f 1812 20/5 1880 20/3 (Rde:17) d Carin f 1815 12/6

År 1833 övertas nybygget av sonen Olof och mågen Zachris.

2. *Olof Andersson* f 1802 4/9 d 1855 14/11 (Tor:1) g 1828 6/7 m *Stina Hallstensdotter* f 1807 10/11 d 1892 17/1 (Tor:8) s Anders f 1829 19/10 d 1841 30/9 (Tor:8) d Anna f 1832 25/2

s Hans f 1835 14/4
 d Lisa f 1837 1/4
 d Brita Christina f 1839 23/7 g 1862 16/11 m Jonas Svensson f 1839 4/12 (Bra:1)
 s Olof f 1841 28/9
 s Anders f 1843 5/8
 s Pehr f 1845 11/6
 d Barbru f 1847 29/9
 s Johan f 1850 2/7 d 1939 10/6 (Std:78) g 1872 16/11 m Anna Svensdotter f 1846 25/9 d 1908 8/5 (Bra:1)

3. *Pål Svensson* f 1797 22/7 d 1847 22/8 fr Hallen, Hammerdal g 1829 15/11 m *Karin Johansdotter* f 1791 10/2 fr Siljeåsen, Alanäs
 d Anna f 1830 10/11
 s Jöns f 1833 4/4

4. *Anders Johansson* f 1855 25/5 fr Lidsjöberg, Alanäs g 1876 8/7 m *Katarina Andersdotter* f 1847 6/11 fr Föllinge
 s Anders Peter f 1876 21/1
 s Johan Emanuel f 1878 21/2
 d Kristina Margareta f 1880 16/1
 s Lars Olof f 1883 7/3
 s Hans Erik f 1885 3/2
 s Jöns Mikael f 1888 29/5
 Familjen flyttade till Frostviken 1890.

5. *Zachis Göransson* f 1790 20/7 d 1860 6/11 (Gds:13) g 1829 6/4 m *Brita Andersdotter* f 1799 d 1876 12/10 (Tor:1)
 s Göran f 1828 29/6 d 1854 11/3
 s Anders f 1830 24/10 d 1910 25/11 (Tor:6)
 d Kerstin f 1833 13/9 d 1920 12/10 g 1867 3/11 m Per Nilsson Blås f 1843 23/7 d 1898 21/12 (Tor:11)
 s Pehr f 1837 11/6 Sandeberg (Tor:7)
 År 1865 övertas nybygget av sönerna Anders och Pehr.

6. *Anders Zakrisson Tor* f 1830 24/10 d 1910 25/11 (Tor:5) g 1864 16/10 m *Ingebor Nilsson* f 1835 4/12 d 1892 20/5 (Rde:20)
 s Nils f 1865 28/10 d 1902 29/12
 d Brita f 1868 14/8 d 1899 26/3 g 1898 14/5 m Bernt (Bengt) Ludvig Benjaminsson Åslund f 1866 11/12 d 1904 2/9 fr Aasen, Norge, Ölutkörare, Bredgård

Torsfjärden

---

s Zacharias f 1871 2/9
d Ingeborg Kaisa f 1875 25/1 d 1880 27/11
d Kristina f 1878 26/1

7. *Pehr Zakrisson Sandeberg* f 1837 11/6 (Tor:5)
g 1871 10/4 m *Jonata Petronella Isaksdotter* f 1844 3/4 fr
Alanäs
s Isak Peter f 1871 15/9
s Zachris f 1873 21/3
s Anders f 1876 25/3
s Elias f 1878 27/1
d Brita Kristina f 1881 17/8
Familjen flyttar till Alanäs 1895.

8. *Hallsten Äng* f 1775 2/9 d 1828 ?/4
g m *Lisa Isaksdotter* f 1771 5/12
d Barbro f 1803 10/4 g 1823 24/6 m Olof Nilsson f 1795
12/3 fr Harrsjön, Alanäs
d Stina f 1807 10/11 g 1828 6/7 m Olof Andersson f 1802
4/9 d 1855 14/11 (Tor:2)
Familjen flyttar till Ängermanland 1829. Nybygget övertas
av mågen Olof Nilsson, som bodde i Harrsjön. Denne säl-
jer 1833 till

9. *Eric Ersson Berggren* f 1802 2/8 d 1886 17/12 fr Vämhus,
Dalarna
g 1831 18/12 m *Marget Jansdotter* f 1802 d 1883 1/10 (Tor:
16)
s Jan f 1832 23/9 d 1917 7/6 (Jg:16) g 1863 29/3 m Maja
Brita Mikelsdotter f 1834 28/5 d 1912 6/8 (Öjn:95)
s Eric f 1835 28/2 Sjöström, Myssjö g 1873 16/1 m Sofia
Katarina Lagervall f 1849 18/2 fr Brunflo
s Pehr f 1837 28/9 d 1912 12/9
s Anders f 1840 12/3 d 1875 1/11 (Tor:18)
d Märet f 1847 14/12 g 1880 24/10 m Johan Olofsson f
1846 Junsternäset, Frostviken. Fr Lidsjöberg, Alanäs
År 1842 övertas nybygget av Per Persson (Std:111). Denne
säljer tillbaka till Eric Berggren år 1855. Fem år senare
överlåter Berggren till sönerna Eric och Pehr. Erics del har
sedan ägts av drängen Carl Olofsson Löfgren, som 1866
säljer till Anders Strömstedt (Tor:10).
Pehrs del ägs 1886—1902 av Gulbrand Svensson (Näs:40),
1902—1918 av faktor Hans Kristensen Ryen, som 1918 säl-
jer till Erik Jonsson (Tor:15).

10. *Anders (Andreas) Andersson Strömstedt* f 1819 24/10 d 1890 2/2 (Öjn:31)
 1 g 1845 20/4 m *Karin Olofsdotter* f 1806 15/4 d 1883 28/5 (Öjn:12)
 2 g 1884 17/8 m *Elisabeth Mikaelsson* f 1846 6/9 d 1889 19/10 fr Ramsele
 s *Andreas* f 1884 27/7 Eijde d 1956 20/11 (Näs:44)
 d *Märta Brita* f 1886 9/2
 s *Johan Erik* f 1889 4/6 d 1890 17/1
 År 1866 övertas hemmanet av *Aron Hansson* i Jougaberg, som året efter säljer till
11. *Per Nilsson Blås* f 1843 23/7 d 1898 21/12 (Rde:20)
 g 1867 3/11 m *Kerstin Zakrisdotter* f 1833 13/9 d 1920 12/10 (Tor:5)
 d *Brita Kaisa* f 1868 29/11 d 1872 4/2
 d *Ingeborg Kristina* f 1871 4/2 d 1956 15/4 g 1909 12/12
 m *Per Jönsson* f 1870 16/4 d 1939 3/8 fr Böle, Bodum
 s *Nils Peter* f 1873 5/12 till U.S.A. 1920
 s *Zachris* f 1876 21/1
 År 1874 övertas hemmanet av
12. *Erik Hägg* f 1824 1/5 korpral, fr Häggenås
 g 1869 9/2 m *Juliana Larsdotter* f 1850 20/1 fr Lidsjöberg, Alanäs
 d *Karin* f 1869 16/3
 d *Greta Juliana* f 1871 24/2
 s *Lars* f 1873 13/4
 s *Erik* f 1876 7/9 d 1881 24/2
 s *Anders* f 1880 26/10 d 1880 26/10
 Familjen flyttar till Alanäs 1883. Året innan övertas hemmanet av *Carl A. Scharp & Co*, som 1886 säljer till *Kungsgården- Mariebergs A.B.* Bolaget säljer 1:3=25,05 ha år 1933 till *Bror Erik Artur Edler*, som vistades i Dawson City, Y.T., Canada. I köpet ingick skogsslätter å den norr om Bovattnet belägna Stormyren, samt den del av Portdalen som är belägen öster om Bovattentjärn.
13. *Nils Erik Nilsson Edler* f 1867 4/3 d 1931 29/10 fr Sundsjö
 g 1897 24/6 m *Katarina Petronella Edlund* f 1874 19/10 d 1955 31/3 fr Frostviken
 s *Nils Olov* f 1898 3/2 (Tor:14)
 s *Bror Erik Artur* f 1899 2/12
 s *Karl Herman Ludvig* f 1901 29/9 d 1926 25/2
 d *Beda Maria Katarina* f 1903 18/1 d 1922 14/9

Torsfjärden

---

d Edla Evelina Viktoria f 1905 20/2 d 1913 26/9
s Bure Sixten f 1907 9/7
s Ragnar Sigvard Malkolm f 1911 28/3 d 1930 22/10
d Edla Ottolia Viktoria f 1914 29/7
d Irma Aina Solvig f 1918 14/12 g 1944 27/5 m Algot Edvard Lundgren f 1914 5/3 (Tor:26)
s Kjell Lennart Tore f 1921 2/9 g 1954 7/5 m Ruth Ingegård Lindvall f 1927 28/11
Bror Erik Artur Edler säljer 1:3 år 1939 till brodern

14. *Nils Olov Edler* f 1898 3/2 (Tor:13)
1 g 1924 13/7 m *Kristina Eugenia Nordlund* f 1899 1/1 d 1948 5/12 (Rde:35)
s Sten Rune f 1925 11/3
d Raida Kristin f 1931 19/2 g 1950 26/12 m Bo Bele Bergström f 1924 17/1 fr Skellefteå
2 g 1950 8/4 m *Juliana Ulloin* f 1903 12/8 fr Suojärvi, Finland
1:2. Torp om 50 rev².

-
15. *Erik Jonsson* f 1866 22/7 d 1947 12/3 fr Frostviken
g 1892 16/10 m *Brita Jönsdotter* f 1874 23/7 d 1964 7/10 (Tex:15)
d Märta Brita f 1891 14/4
s Johan Edvard f 1893 8/1
s Jöns Olov f 1897 14/11 d 1932 6/11
d Emma Kristina f 1900 24/7
d Agda Maria f 1902 23/5
s Erik Vilhelm f 1905 9/2
d Ester Karolina f 1908 4/4
d Signe Ingeborg f 1912 7/7 g 1931 26/12 m Erik Eriksson f 1902 9/12 fr Dorotea
d Göta Margareta f 1917 18/6

-
16. *Gulik Jan Persson* f 1778 d 1839 7/6 fr Dalarna
g 1800 m *Märet Persdotter* f 1780 d 1873 16/2 fr Dalarna
d Marget f 1802 d 1883 1/10 g 1831 18/12 m Eric Ersson Berggren f 1802 2/8 d 1886 17/12 (Tor:9)
s Pehr f 1808 22/10
s Anders f 1814 21/8 d 1889 3/5 (Tor:17)
s Lars Fredrik f 1819 4/5

17. *Anders Johansson* f 1814 21/1 d 1889 3/5 (Tor:16)
g 1848 5/11 m *Märet Nilsson* f 1830 8/1 d 1924 16/7 (Rde:20)
s *Nils* f 1851 20/2 d 1909 16/7 (Sv:14) g 1885 24/6 m *Brita Jönsson* f 1867 6/7 d 1947 2/10 (Sv:37)
d *Märet* f 1853 7/12 d 1881 1/10 g 1879 17/1 m *Anders Nilsson* f 1847 30/12 d 1899 19/11 (Grlg:48)
d *Inbebor* f 1856 21/6 d 1946 25/10 g m *Lars Jönsson* f 1824 23/12 d 1911 24/11 (Sv:12)
d *Marget* f 1859 6/2 d 1936 19/10 g 1882 2/7 m *Jöns Andersson Tallqvist* f 1851 14/6 d 1900 18/9 (Std:106)
d *Gunilla* f 1861 30/3 d 1945 22/4 g 1882 10/9 m *Anders Persson* f 1851 12/7 d 1938 21/4 (Sv:22)
s *Johan* f 1863 30/4 d 1894 18/2
s *Anders* f 1865 25/8 d 1953 30/9 (Sv:48) g 1894 13/7 m *Anna Lisa Vikström* f 1873 10/1 d 1953 12/1 fr Frostviken
d *Anna* f 1868 14/12 d 1869 5/3
d *Anna* f 1870 4/7 d 1937 24/3 g m *Per Wikström, Håka-fot*
18. *Anders Ersson* f 1840 12/8 d 1875 1/11 (Tor:9)
g 1869 2/5 m *Anna Olofsdotter* f 1844 31/7 fr Bredgård
s *Erik* f 1870 24/7 d 1892 18/9
s *Olof* f 1872 21/6
s *Anders* f 1876 20/2
19. *Olof Rådström* f 1846 9/3 d 1894 4/7 drunknade i Bågedeforsen. Faktor, fr Lysvik, Värmland
g 1882 16/6 m *Anna Margareta Sjöström* f 1854 12/12 fr Hanebo
s *Olof Axel Konrad* f 1884 22/10 d 1951 16/2 Bredgård
d *Ammelie Eugenia Kristina* f 1886 22/7
d *Edith Bernhardina Cecilia* f 1891 10/7
s *Werner Ruben Eberhard* f 1893 16/5 Maskinist g 1921 19/11 m *Ingeborg Matilda Johansson* f 1901 6/1 fr Frostviken
20. *Johan Olofsson* f 1846 6/10 (Brk:30)
g 1880 24/10 m *Märit Ersson* f 1847 14/12
s *Olof* f 1875 15/11 d 1888 1/2
s *Johan Emanuel* f 1881 18/8
s *Anders Magnus* f 1884 2/5
s *Nils* f 1886 28/3
s *Olof Axel* f 1888 7/1

Torsfjärden

---

21. *Erik Johan Eriksson Karlsson* f 1856 29/7 d 1917 23/8 fr Dorotea
g 1883 2/6 m *Martha Gunilla Olofsdotter* f 1862 12/1 d 1956 7/9 (Rde:21)
d Lisa Erika f 1882 20/7
d Anna Kristina f 1884 18/3 g 1906 31/12 m Anders Petter Vestlin f 1877 17/12 (Sön:30)
d Marta Lovisa f 1886 12/2 g 1904 14/8 m Erik Nyman f 1880 23/7 (Bvt:13)
s Carl Johan f 1888 12/5 d 1888 23/7
s Carl Johan f 1890 29/6 d 1967 Sjulsåsen
s Ernst Edmund f 1892 16/11
s Erik Wilhelm f 1895 2/5
s Olof Levin f 1898 4/1
s Robert Severin f 1899 6/9
s Nils Anton f 1902 13/5
Familjen flyttar till Frostviken 1906
22. *Olof Petter Hagström* f 1860 10/6 d 1928 10/6 fr Fryksände, Värmland
g 1892 30/10 m *Kerstin Ersdotter* f 1860 18/2 d 1917 24/10 fr Fryksände, Värmland
d Signe Maria f 1891 18/5 g m Abraham Walfrid Larsson, Ödsgård, Edsele
d Alma Karolina f 1893 2/4 d 1895 12/12
d Elin Eugenia f 1895 27/4 g 1916 3/10 m Lars Göransson f 1884 22/5 fr Gärdnäs
d Emma Kristina f 1898 17/9
s Olof Gustaf f 1902 17/2
23. *Per Olov Berglund* f 1861 28/12 d 1941 19/4 faktor, fr Nätra
g 1896 22/7 m *Alma Katarina Grundström* f 1876 17/8 d 1960 20/10 fr Tåsjö
s Olov Arthur f 1897 23/1
d Ester Katarina f 1898 15/9 d 1932 6/11 g m Ludvig Andreas Johansson, köpman, Holmsund
s Erik August f 1900 26/1 Skogvaktare
d Elsa Augusta f 1901 29/12 g 1925 22/12 m Nils Emil Larsson f 1896 14/9 Ingenjör, Östersund
s Per Sixten f 1903 7/4 d 1954 10/7 (Tor:24)
d Sally Kristina f 1906 3/4 d 1912 7/12
d Sigrid Gunhild f 1907 12/4 g m Carl Vilhelm Vallin, Stockholm
d Märta Ottelina f 1908 15/12
s Karl Östen f 1910 10/5 Vancouver, Canada

s Knut Gunnar f 1911 31/12 (Tor:25)
s Nils Bertil f 1913 15/11
d Zera Alma Katarina f 1916 4/2
s Lars Torsten f 1917 28/5

24. *Per Sixten Berglund* f 1903 7/4 d 1954 10/7 (Tor:23)
g 1941 16/3 *Hilda Erika Persson* f 1917 16/9 fr Gubbhögen,
Alanäs
s Rolf Vejne Sixten f 1938 20/7
s Kurt Olov Ragnar f 1941 8/6
s Roine Lennart Emanuel f 1944 11/9

25. *Knut Gunnar Berglund* f 1911 31/12 (Tor:23)
g 1946 12/10 m *Karin Linnea Larsson* f 1917 21/4 Post-
stationsföreståndare, fr Lillviken, Alanäs
s Stig Gunnar f 1947 25/1
s Lars Allan f 1952 3/2

26. *Algot Edvard Lundgren* f 1914 5/3 fr Blåsjön, Frostviken
g 1944 27/5 m *Irma Aina Solvig Edler* f 1918 14/12 (Tor:13)
s Johan Ove f 1942 20/6
d Maud Karin f 1945 17/12

Svanskele

Den förste att bosätta sig i Svanskele var Johan Hjelm. Han härstammade från Hillsand och gifte sig med Pehr Carlssons i Vedjeön änka Segridd Svensdotter. Familjen bodde i Vedjeön fram till 1832 då man flyttade till Svanskele som nybyggare. Familjen bestod av föräldrar, två barn och hustruns tre barn i föregående äktenskap. Hjelmns ansökan om tillstånd att få anlägga nybygge vid Svanskele inlämnades 1835 och ärendet remitterades till avvittringslantmätaren, som skulle yttra sig i ärendet innan K.B. kunde fatta beslut. Sju år senare förrättades syn å nybygget av lantmätare Lindh. Enligt dennes taxering kunde man på nybygget skörda 6 lass hårdvallshö och 44 $\frac{1}{2}$ lass starrfoder årligen, vilket skulle räcka till att föda en häst, fem kor, två ungnöt och 25 får och getter. Åkerjorden, som bestod av rödmylla, var av svag beskaffenhet och beräknades under medelgoda år kunna ge "4:e kornet". Lindh föreslog att nybygget skulle fastställas till $\frac{3}{4}$ tld eller $\frac{1}{8}$ mtl med 48 Skr Bco i ränta, vilket borde utgå först efter 25 frihetsår. Styresmannen för Avvittningsverket tillstyrkte och K.B. biföll, men kunde ej gå med på några frihetsår, varför räntan skulle betalas från och med år 1848. Ärendet behandlades året innan, vilket var det år Johan Hjelm överlät nybygget på styvsonen Per Persson och dottern Kerstin gift med Olof Nilsson, som 1856 övertog föräldrahemmet i Risede.

Stavningen Svanskelet har påträffats i handlingar från 1835 och 1931.

1926 förordnade Kungl. Maj:t genom Kammarkollegiet att Svanskele nr 1 om $\frac{1}{8}$ mtl i jordeboken skulle överföras från Frostvikens socken till Ströms socken. Handlingen är undertecknad av Ernst Wigfors.

Svanskele hade liksom Risede och Torsfjärden i kyrkligt hänseende tillhört Ström, ända sedan de första nybyggarna bosatte sig där.

1. *Jöns (Johan) Andersson Hjelm* f 1795 26/3 d 1871 15/1
fältjägare nr 114, (Hs:42)
g 1821 1/1 m *Segrid Svensdotter* f 1789 26/11 d 1874 3/12
(Ved:1)
d *Carin* f 1821 19/9 d 1875 11/6 g 1847 28/2 m *Anders
Andersson* f 1822 23/7 d 1899 23/3 (Rde:4)
d *Kerstin* f 1825 22/9 d 1887 4/6 1848 7/6 m *Olof Nilsson*
f 1827 13/12 d 1905 4/11 (Rde:21)

År 1847 övertas nybygget av Per Persson (Sva:2) och Olof Nilsson (Rde:21). Olof Nilssons del övertas 1860 av Anders Andersson (Rde:4), som 1862 säljer till Pehr Jönsson (Sva:8).

2. *Per Persson* f 1818 7/4 d 1905 16/1 (Ved:2)
 g 1847 5/4 m *Märget Svensdotter* f 1813 7/1 d 1900 1/9 (Näs:54)
 d *Sigrid Christina* f 1848 1/8 d 1849 8/1
 d *Sven* f 1849 7/11 d 1938 27/12 (Sva:3)
 s *Johan* f 1853 9/12 d 1902 27/4 "Ihjälrfiven i skogen af en björn"

3. *Sven (Svente) Persson Löfström* f 1849 7/11 d 1938 27/12 (Sva:2)
 g 1884 26/10 m *Marta Matilda Nilsson* f 1862 31/3 d 1918 29/9 fr Tåsjö
 s *Jöns Daniel* f 1883 5/11 d 1953 14/8
 d *Margreta Maria* f 1885 29/10 d 1950 16/2 g 1914 21/8
 m *Hans Berglund* f 1871 3/6 (Rde:33)
 s *Per Johan* f 1888 20/5 d 1957 10/3 (Sva:4)
 s *Nils Salomon* f 1890 8/6 (Sva:6)
 s *Anders Leander* f 1893 10/3 d 1948 4/5
 d *Selma Kristina* f 1895 16/5
 d *Ingeborg Mathilda* f 1897 19/9 d 1898 8/2
 d *Ingeborg Linnea* f 1899 8/1 g m *Anders Petter Persson*, Inviken, Frostviken
 d *Sara Elisabet* f 1902 19/7 g m *Viktor Persson*, Inviken, Frostviken
 d *Sven Kalexus* f 1906 28/1 d 1947 6/5 Gärdviken, Lidsjöberg g 1930 23/6 m *Ester Olivia Ryss* f 1906 11/2 fr Gärdnäs

- 1:7
4. *Per Johan Svensson* f 1888 20/5 d 1957 10/3 (Sva:3)
 g 1925 6/7 m *Ida Naemi Andersson Ryss* f 1903 18/9 fr Frostviken
 d *Märta Elisabet* f 1924 14/11
 d *Inis Ingegärd* f 1926 10/4 g 1948 26/6 m *Erik Albin Svart* f 1912 11/12 faktor
 s *Sven Allan* f 1927 26/9
 s *Per Harald* f 1929 24/3 d 1929 7/5
 d *Siv Naemi* f 1931 23/5 g 1959 31/3 m *Johan Evert Östlund* f 1922 20/10 (Sva:5)
 d *Gunn Elisabet* f 1936 24/6
 s *Per Alvar* f 1938 24/7

Svansäle

---

5. *Johan Evert Östlund* f 1922 20/10 fr Byske
g 1959 21/3 m *Siv Naemi Svensson* f 1931 23/5 (Sva:4)
d Eva Louise f 1959 12/1
s Per Christer f 1962 26/11

1:8

6. *Nils Salomon Svensson* f 1890 8/6 (Sva:3)
g 1934 24/8 m *Anna Matilda Fredriksson* f 1904 21/9 fr
Frostviken
s Fredrik Halvard f 1929 20/9 d 1952 4/2
d Betty Matilda f 1931 4/10 g 1952 31/5 m Gustaf Tage
Nilsson f 1919 17/12 fr Tåsjö
s Sven Evert f 1943 16/6
d Elly Iréne f 1945 29/5
d Märta Hillevi f 1947 26/5 d 1947 19/8
s Nils Lennart f 1948 20/11

-
7. *Anders Olofsson* f 1804 5/4
g m *Märget Olofsdotter* f 1795 15/5 fr Skärvången, Föllinge
s Olof f 1833 2/6
d Margreta f 1836 30/1
d Anna f 1843 17/9
Familjen flyttade till Föllinge 1857.

8. *Pehr Jönsson* f 1828 19/8 fr Trångmon, Frostviken
g 1858 28/2 m *Marget Andersdotter* f 1836 30/1 fr Föllinge
d Ingeborg Christina f 1859 10/2
d Anders Petter f 1861 6/4
s Jöns Olof f 1863 10/6
s Jonas Mathias f 1865 6/5
s Nils Johan f 1867 28/7
Familjen flyttade till Frostviken 1868.

9. *Jöns Olofsson* f 1859 2/6 d 1937 16/2 (Rde:21)
g 1893 15/1 m *Sara Kajsa Olofsdotter* f 1871 16/7 fr Alanäs
d Kristina Andrietta f 1892 30/11 g 1915 24/4 Nils Erik
Modin f 1891 13/11 d 1922 30/5 fr Risnäset
d Sigrid Augusta f 1895 27/1 d 1952 9/1 1818 8/4 Sven
Johansson f 1872 29/3 d 1949 4/3 (Bvt:5)
d Ingeborg Gunilla f 1897 30/1 d 1897 12/6
d Sara Olivia f 1898 26/3 g 1922 18/2 m Johan Erik Lars-
son f 1896 8/2 (Ved:41)

- s Olof Artur f 1900 10/3 g 1938 4/6 m Selma Olivia Nilsson f 1913 27/5 fr Hillsand
s Sven Alexis f 1902 4/4 d 1921 19/2
d Anna Linnea f 1904 30/5 g 1927 27/3 m Olof Fabian Asp-lund f 1905 27/8 fr Alanäs
s Nils Johan f 1906 8/6 d 1914 29/5
s Jöns Algot f 1908 30/7
d Frida Ingeborg Gunilla f 1910 15/9
s Erik Wilhelm f 1912 17/9
10. *Karl Peter Persson Bäckström* f 1843 23/9 d 1900 16/12 fr Tåsjö
g 1874 28/6 m *Sigrid Kristina Andersdotter* f 1851 31/5 (Rde:4)
s Anders Peter f 1875 15/1 (Hs:66) g 1916 m Katarina Albertina Östman f 1889 29/7 fr Alanäs
d Märta Katarina f 1876 26/8 d 1943 24/12 g 1901 30/6 m Pehr Nilsson f 1874 14/9 d 1965 9/1 (Bvt:15)
s Carl Johan f 1878 26/10 d 1879 22/11
d Anna Kristina f 1880 18/9 d 1881 2/5
s Carl Johan f 1882 5/12 (Hs:67) g 1914 m Eufrosyne Elisabet Andersson f 1881 10/5 fr Dorotea
d Anna Kristina f 1885 15/11
s Lars Olof f 1885 15/11 (Hs:68) g 1912 13/10 m Kristina Matilda Persson f 1888 26/4 (Bvt:14)
s Daniel Emaunel f 1889 9/8
11. *Anders Andersson* f 1855 21/1 d 1930 28/3 (Rde:4)
1 g 1886 27/6 m *Karin Jonsdotter* f 1869 9/6 d 1889 30/6 (Rde:19)
2 g 1891 12/7 m *Susanna Kristina Olofsdotter* f 1860 23/2 d 1896 26/1 fr Frostviken
d Karin f 1891 2/9 d 1962 10/1 1 g 1916 21/4 m Sakarias Danielsson f 1869 5/5 fr Storrattnet, Frostviken 2 g m Per Englebretsson f 1892 22/6 d 1965 12/11 Hallviken, Hammerdal (Tås:200)
12. *Jöns Ulrik Olofsson* f 1898 23/6 (Rde:9)
g 1930 31/12 m *Karin Kristina Jansson* f 1893 23/4 fr Frostviken
d Svea Isabella f 1930 14/11
Familjen flyttar till Frostviken 1956.

Risede

Den förste at bosätta sig i Risede var troligen Olof Jonsson (Rde:1). I dödboken står han antecknad som "gamla nybygg". Han kom från Dalarna liksom hustrun och det är troligt att barnen var födda där. Sonen Jonas är förmodligen identisk med Jonas Olofsson (Rde:6), men jag har inte helt kunnat bekräfta den teorin.

Det är möjligt att Anders Andersson (Rde:30) också var nybyggare i Risede. Hans son Anders (Rde:2) är antecknad som nybyggare i husförhörslängden. I resolutionsboken från år 1830 finns en upplysning om att Anders Anderssons änka Christina Olofsdotter ansökte om införsel i krononybygget Risede, som hon skulle ha förvärvat av Jonas, Erik och Nils Jonssöner, alltså hennes bröder. Bröderna hade emellertid själva ej sökt införsel i nybygget varför de inte hade rätt att avyttra någon del av nybygget innan de kunde förete sina åtkomsthändingar.

För Anders Andersson (Rde:30) har i personförteckningen bara en son upptagits, men han var troligen far också till Olof Andersson (Öjn:77) och Brita Andersdotter gift med Eric Olofsson (Rde:17).

År 1847 anhöll Olof Andersson (Rde:22), Olof Jonsson (Rde:7), Nils Olofsson (Rde:20) och Anders Andersson (Rde:4) om införsel i $\frac{1}{4}$ vardera i nybygget Risede. K.B. kunde ej bifalla deras ansökan då nybygget låg på "Lappalmogens renbetestrakter", varför det inte kunde skattläggas som hemman. Risede skattlades emellertid fyra år senare och av handlingarna framgår att nybygget var beläget inom Klumpvattnets skattefjäll. Synemännen ansåg "att åkerbruk ej kan med minsta fördel bedrivas". Skörden beräknades årligen till 15 lass hårdvallshö, 27 lass blandfoder och $77\frac{1}{2}$ lass starr, som kunde föda en häst, 12 kor, fyra ungnöt och 40 får och getter. Förrättningsmännen föreslog att nybygget skulle skattläggas till Lappmarkshemman om $\frac{1}{4}$ mtl med 1 Rdr 32 Skr Bco i årlig ränta. K.B. fastställde nybygget till $\frac{7}{64}$ mtl med 32 Skr Bco i ränta, vilket skulle utgå från och med år 1852. Samma år antogs Per Sköld, Olof Jonsson, Nils Olofsson och Anders Andersson till åbor å $\frac{7}{256}$ mtl vardera.

Åren 1886—1906 övertas hela Risede med några mindre undantag av Kungsgården- Mariebergs A.B.

År 1926 överfördes lägenheten Risede nr 1 i jordeboken från Frostvikens till Ströms kommun.

1. *Olof Jonsson* f 1752 d 1823 9/6 fr Dalarna
 g m *Marget Ersdotter* f 1764 d 1848 ?/1 fr Dalarna
 s Jonas
 d *Christina* f 1794 d 1858 18/9 1 g 1821 11/6 m *Anders Andersson* f 1795 30/4 d 1825 24/10 (Rde:2) 2 g 1832 4/11 m *Pehr Olofsson Sköld* f 1805 1/12 d 1877 12/4 (Rde:3)
 s *Eric* f 1796 (Rde:16)
 s *Per* f 1797 24/12 Frank
 s *Nils* f 1804 d 1876 13/11 (Rde:20)
 Sönerna *Eric* och *Nils* övertog 1822 boets lösegendom. Lappmarkskrononybygget upptogs i bouppteckningen till 133 Rdr 16 Skr Bco.
2. *Anders Andersson* f 1795 30/4 d 1825 24/10 (Rde:30)
 g 1821 11/6 m *Christina Olofsdotter* f 1794 d 1858 18/9 (Rde:1)
 s *Anders* f 1822 23/7 d 1899 23/3 (Rde:4)
 s *Olof* f 1825 21/8
 Änkan omgift med
3. *Pehr Olofsson Sköld* f 1805 1/12 d 1877 12/4 (Brk:28)
 1 g 1832 4/11 m *Christina Olofsdotter* f 1794 d 1858 18/9 (Rde:1)
 s *Per* f 1832 23/12 Bredgård g m *Marta Matilda Persdotter* f 1835 3/4
 s *Eric* f 1835 19/5 d 1836 7/11
 s *Jonas Eric* f 1838 2/8 Strömgren d 1914 22/8 (Ved:6) g 1866 31/3 m *Märet Nilsson* f 1842 8/6 d 1921 1/6 (Ved:9)
 2 g 1863 22/3 m *Brita Hansdotter* f 1809 16/7 d 1875 28/9 Risnäset
Gunilla Nilsson f 1832 29/9 (Rde:20)
 s *Nils* f 1855 10/3 d 1931 26/6 (Sön:11)
 År 1857 övertas hemmanet av
4. *Anders Andersson* f 1822 23/7 d 1899 23/3 (Rde:2)
 1 g 1847 28/2 m *Carin Johansdotter* f 1821 19/9 d 1875 11/6 (Sva:1)
 s *Per Johan* f 1847 21/5 d 1918 25/11 (Hs:9) g 1885 3/7 m *Brita Nilsson* f 1864 13/1 (Hs:8)
 d *Sigrid Kristina* f 1851 31/5 d 1900 16/12 g 1874 28/6 m *Karl Peter Persson* f 1843 23/9 d 1900 23/12 (Sva:10)
 s *Anders* f 1853 5/12 d 1854 19/1
 s *Anders* f 1855 21/1 d 1930 28/3 (Sva:11)

Risede

---

d Anna Cajsa f 1858 21/5 g 1879 22/2 m Anders Olofsson
f 1855 13/8 (Rde:24)
2 g 1878 27/11 m *Anna Jonsdotter* f 1843 24/9 d 1905 12/12
fr Pålviiken, Alanäs
År 1871 övertas hemmanet av

5. *Anders Olofsson* f 1839 14/2 d 1908 4/4
g 1869 4/4 m *Christina (Kerstin) Olofsdotter* f 1841 6/9
(Rde:7)
d Elisabeth f 1870 27/2 d 1870 8/10
s Olof f 1872 29/3 d 1875 31/1
s Anders Emanuel f 1874 10/5 g 1896 1/11 m Brita Erika
Persdotter f 1875 29/11 (Sv:21)
s Olof f 1876 7/6 g 1899 5/11 m Kristina Maria Mårtens-
dotter f 1881 25/3 fr Lakavattnet, Föllinge
s Pehr Johan f 1878 19/9 d 1892 24/11
s Jonas f 1880 20/1 d 1892 24/11
s Nils f 1882 10/5
År 1878 övertas hemmanet av Carl A. Scharp & Co och
häradshövding Walfrid Enblom, Stockholm.

-
6. *Jonas (Jon) Olofsson* f 1785 d 1831 24/7 fr Dalarna
g 1808 30/10 m *Christina (Kerstin) Svensdotter* f 1783 d 1870
27/3 fr Jerna, Dalarna
s Olof f 1808 24/12 d 1886 18/3 (Rde:8)
d Lisa f 1811 d 1907 10/4 g 1835 6/1 m Pehr Andersson
f 1812 20/5 d 1880 20/3 (Rde:17)
Nybygget övertas av sonen

7. *Olof Jonsson* f 1808 24/12 d 1886 18/3 (Rde:6)
g m *Lisa Jönsdotter* f 1814 d 1886 12/1 fr Sjulsåsen, Frost-
viken
s Jöns f 1837 15/12 d 1913 17/3 (Rde:8)
d Christina f 1841 6/9 g 1869 4/4 m Anders Olofsson f
1839 14/2 d 1908 4/4 (Rde:5)
d Elisabet f 1844 2/4 g 1873 23/6 m Erik Ersson Hägg-
lund f 1838 2/6 fr Frostviken
d Märtha Brita f 1845 23/12 g 1879 24/6 m Måns Månsson
f 1848 25/4 (Trå:10)
s Jonas f 1848 23/5 d 1885 7/6 skräddare
d Sara Cajsa f 1851 3/11
d Anna Erica f 1855 9/3 d 1876 24/1
d Cattarina f 1859 26/5 d 1944 19/11 g 1879 31/12 m Jakob
Enok Jakobsson Nordström f 1855 8/7 d 1936 18/6

(Ren:11)

År 1874 övertas hemmanet av sonen

8. *Jöns Olofsson* f 1837 15/12 d 1913 17/3 (Rde:7)
 g 1861 13/10 m *Christina Persdotter* f 1838 1/2 d 1924 31/10
 (Rde:17)
 d *Elisabeth* f 1862 7/1 d 1909 29/12 g 1881 8/10 m *Salomon Nordlund* f 1849 17/11 d 1939 19/5 (Rde:35)
 d *Christina* f 1864 25/12 d 1911 29/10 g 1883 26/3 m *Per Jönsson Sundberg* f 1858 19/2 d 1933 24/9 (Rde:12)
 s *Olof* f 1867 3/6 d 1952 30/3 (Rde:9)
 d *Anna Brita* f 1869 19/5 g 1896 27/6 m *Per Andersson* f 1873 30/5 Sjougnäset, Frostviken
 s *Pehr* f 1872 4/8 d 1874 6/6
 s *Petrus (Per)* f 1875 3/8 d 1959 20/7 Risén (Rde:11)
 d *Märta Kajsa* f 1878 24/8 g 1902 23/4 m *Bengt Olausson Lemon* f 1862 2/3 d 1917 6/3 (Rde:14)
 År 1896 övertas hemmanet av Kungsgården- Mariebergs A.B., som år 1909 återsäljer inägor till Jöns Olofsson. Denne överlåter samma år hemmanet på sönerna Olof och Pehr.
9. *Olof Jönsson* f 1867 3/6 d 1952 30/3 (Rde:8)
 g 1890 27/7 m *Sara Kajsa Persdotter* f 1867 6/1 d 1928 21/7 fr Alanäs
 d *Kristina Elisabet* f 1890 25/9 1 g 1914 3/1 m *Salomon Axel Nordlund* f 1883 3/10 d 1918 3/10 (Rde:36) 2 g m ?
 d *Sara Olivia* f 1892 27/1
 d *Anna Maria* f 1894 30/3 g m *Jöns Jönsson* f 1887 24/5 Lidsjöberg, Alanäs
 d *Signe Viktoria* f 1896 8/3 1 g m *Jöns Emanuel Larsson* f 1894 5/1 d 1918 30/9 fr Norrsj, Frostviken 2 g 1926 4/9 m *Anders Evald Jönsson Strid* f 1898 6/3 (Rde:29)
 s *Jöns Ulrik* f 1898 23/6 (Sva:12)
 d *Ida Karolina* f 1901 6/5 g 1923 18/8 m *Sven Edmund Andersson* f 1893 17/11 d 1954 11/1 (Rde:25)
 s *Per Olof* f 1903 23/3 (Rde:10)
 s *Frans Otto* f 1905 1/4
 s *Axel Harald* f 1905 1/4 d 1905 6/4
 s *Martin Elof* f 1907 20/7
10. *Per Olof Olofsson* f 1903 23/3 (Rde:9)
 g 1931 8/3 m *Hulda Elvira Åström* f 1910 6/3 fr Norrsjö, Frostviken
 d *Karin Margareta* f 1931 20/7
 d *Rut Barbro* f 1933 28/10
 Familjen flyttar till Norrsjö, Frostviken 1948.

11. *Perus (Per) Jönsson Risén* f 1875 3/8 d 1959 20/7 (Rde:8)
 g 1903 8/3 m *Brita Lovisa Persdotter* f 1879 26/6 fr Lidsjö-
 berg, Alanäs
 s Jöns Elof Ragnar f 1903 28/6
 d Sara Kristina f 1907 12/5 g 1942 17/10 m Holger Arne
 Nikolai Höglund f 1907 23/5 fr Njurunda
 d Eivor Alice f 1909 1/2 d 1914 12/8
 d Ester Margareta f 1914 27/1
 s Per Alrik f 1919 1/9

12. *Per Jönsson Sundberg* f 1858 19/2 d 1933 24/9 fr Alanäs
 g 1883 26/3 m *Christina Jönsdotter* f 1864 25/12 d 1911
 29/10 (Rde:8)
 s Jöns Olof f 1883 25/4 d 1966 27/1 (Tås:34)
 s Per Alfred f 1889 5/5 (Rde:13)
 d Ingeborg Kristina f 1893 23/5 d 1901 15/2

År 1939 överlåter bröderna Olof och Pehr Jonsson 1:16 ur
 1:8 enligt ensittarlagen till

13. *Per Alfred Persson* f 1889 5/5 (Rde:12)
 g 1919 20/6 m *Maria Katarina Andersdotter Ryss* f 1898 15/3
 fr Inviken, Frostviken
 d Helga Kristina f 1917 12/7 g m Olof Olofsson, Horns-
 berg, Frösön
 s Alvar Erling f 1918 16/9 d 1918 25/10
 s Per Halvar f 1919 27/11
 s Anders Valter f 1921 27/9 Bredgård
 d Maj Endis Elisabet f 1926 5/7
 d Ulla-Britt f 1933 15/10
 d Anna Märta f 1935 27/3
 s Stig Sören f 1940 17/12
 Familjen flyttade till Berg 1948.

14. *Bengt Olauson Lemon* f 1862 2/3 d 1917 6/3 fr Bräcke
 g 1902 23/4 m *Märta Kajsa Jönsdotter* f 1878 24/8 d 1967
 20/11 (Rde:8)
 s Johan Botolf f 1899 13/7 (Rde:15)
 s Olaus Viktor f 1902 22/3
 s Bror Ernst f 1905 15/2 d 1905 18/5
 s Kristina Matilda f 1906 7/6 d 1917 27/11
 s Emil Gerhard f 1909 24/9

s Alma Adela f 1912 5/9
s Bror Ernst f 1915 7/10 d 1915 10/10

År 1939 säljer Kungsgården-Mariebergs A.B. 1:13 ur 1:2 och 1:3 till

15. *Johan Botolf Lemon* f 1899 13/7 (Rde:14)
g 1924 20/7 m *Susanna Karolina Jonasson* f 1898 29/5 fr Frostviken
s Åke Eugen f 1924 11/12
s Jonas Alexander f 1924 11/12
d Märta Engla Linnéa f 1928 13/5 g 1948 31/7 m Jonas Artur Eriksson f 1926 27/11 fr Frostviken
s Bengt Yngve f 1934 4/2
d Margit Iréne f 1943 30/9

16. *Eric Olofsson* f 1796 (Rde:1)
g 1820 26/3 m *Brita Andersdotter* f 1792 fr Dalarna
s Olof f 1821 9/2
s Anders f 1823 4/12
d Märet f 1827 19/9
s Eric f 1830 15/2
s Jonas f 1834 17/3
Familjen flyttade till Ångermanland 1837.

17. *Pehr Andersson* f 1812 20/5 d 1880 20/3 (Tor:1)
g 1835 6/1 m *Lisa Jonsdotter* f 1811 d 1907 10/4 (Rde:6)
s Anders f 1835 30/10 (Rde:18)
d Christina f 1838 1/2 d 1924 31/10 g 1861 13/10 m Jöns Olofsson f 1837 15/12 d 1913 17/3 (Rde:8)
s Jonas f 1840 30/6 d 1875 7/9 (Rde:19)
d Anna f 1843 9/4 g m Anders Jonsson, Ringvattnet, Alanäs
d Brita Lisa f 1845 24/10 d 1845 3/12
År 1868 övertas hemmanet av sönerna Anders och Jonas. Fadern köpte hemman i Inviken, men sönerna kunde ej komma sams på hemgården, varför fadern flyttade tillbaka till Risede och sonen Anders till Inviken.

18. *Anders Persson* f 1835 30/10 (Rde:17)
g 1863 25/3 m *Brita Greta Jönsdotter* f 1837 29/6 fr Alanäs
s Jöns Jonas f 1860 19/3 d 1965 5/12
d Lisa f 1863 29/12
s Pehr f 1865 9/2 d 1871 22/10
d Karin f 1866 30/11

Risede

- d Märet f 1868 21/7
s Jonas f 1870 5/1 d 1870 12/1
s Anders f 1871 23/5
s Pehr f 1873 30/5
s Jöns f 1875 19/3
År 1873 övertas hemmansdelen av brodern Jonas och familjen flyttar till Inviken.
19. *Jonas (Jonte) Persson* f 1840 30/6 d 1875 7/9 (Rde:17)
g 869 5/1 m *Anna Jonsdotter* f 1843 24/9 d 1905 12/12 fr Alanäs
d *Karin* f 1869 9/6 d 1889 30/6 g 1886 27/6 m *Anders Andersson* f 1855 21/1 d 1930 28/3 (Sva:11)
År 1878 säljs hemmanet på auktion för 11.500:— till Carl A. Scharp & Co och häradshövding Walfrid Enblom, Stockholm. ägare från 1886 är Kungsgården-Mariebergs A.B.
20. *Nils Olofsson* f 1804 d 1876 13/11 (Rde:1)
g 1826 18/6 m *Ingeborg Jonsdotter* f 1803 8/6 d 1891 7/8 fr Bredgård
s *Jonas* f 1826 12/8
s *Olof* f 1827 13/12 d 1905 4/11 (Rde:21)
d *Märet* f 1830 8/1 d 1924 16/7 g 1848 5/11 m *Anders Johansson* f 1814 21/1 d 1889 3/5 (Tor:17)
d *Gunilla* f 1832 29/9 d 1922 23/11 g 1864 m *Jon Ersson* f 1826 20/6 d 1894 3/7 (Rde:31)
d *Ingebor* f 1835 4/12 d 1892 20/5 g 1864 16/10 m *Anders Zakrisson Tor* f 1830 24/10 d 1910 25/11 (Tor:6)
s *Nils* f 1841 14/7 d 1924 19/3 (Rde:23)
s *Pehr* f 1843 23/7 d 1898 21/12 Blås (Tor:11)
År 1856 övertas hemmanet av sonen
21. *Olof Nilsson* f 1827 13/12 d 1905 4/11 (Rde:20)
g 1848 7/6 m *Kerstin Johansdotter* f 1825 22/9 d 1887 4/6 (Sva:1)
s *Johan* f 1850 20/5 Flyttat till Norge
s *Nils* f 1851 24/5 d 1939 13/12 g 1888 21/10 m *Anna Mikaelsson* f 1841 24/4 d 1924 5/1 (Gds:28)
d *Sigrid Christina* f 1853 29/7 g 1877 28/10 m *Jonas Mårtensson* f 1849 17/12 fr Frostviken
s *Anders* f 1855 13/8 (Rde:24)
d *Ingeborg Cattarina* f 1857 3/11
s *Jöns* f 1859 2/6 d 1937 16/2 (Sva:9)
d *Martha Gunilla* f 1862 12/1 d 1956 7/9 g 1883 2/6 m

- Erik Johan Eriksson Karlsson f 1856 29/7 d 1917 23/8
(Tor:21)
d Anna Brita f 1864 14/7 g 1888 18/12 m Johan Peter
Nilsson f 1858 25/12 fr Dorotea
s Sven Petter f 1867 17/3
s Jonas f 1870 22/1 d 1873 29/4
År 1861 övertas hemmanet av
22. *Olof Andersson* f 1825 27/3
g 1861 14/4 m *Ingeborg Persdotter* f 1823 14/6 fr Harrsjön,
Alanäs
s Anders f 1862 3/9 Haglund
d Ingeborg
Familjen flyttar till Harrsjön, Alanäs 1862 och hemmanet
övertas av
23. *Nils Nilsson* f 1841 14/7 d 1924 19/3 (Rde:20)
g 1872 3/3 m *Anna Stina Jönsdotter* f 1837 26/3 d 1907 23/7
fr Tåsjö
s Nils Peter f 1872 14/9 Strömgren, Alanäs g 1913 3/1 m
Anna Brita Johansson f 1890 14/2 fr Alanäs
s Jöns Jonas f 1874 21/10 d 1874 6/11
d Ingeborg Kristina f 1876 30/1
s Jöns Jonas f 1878 25/5 d 1956 26/4 (Rde:27)
s Olof Axel f 1881 16/4 Strömberg, Bredgård
d Anna Maria f 1883 1/6
År 1886 övertas 150 rev² Storflobacken av
24. *Anders Olofsson* f 1855 13/8 (Rde:21)
g 1879 22/2 m *Anna Cajsa Andersdotter* f 1858 21/5 (Sva:4)
d Kristina f 1879 8/5 g 1906 29/4 m Göran Eliasson Palm f
1874 17/6 fr Berg
s Anders Peter f 1881 3/2 (Rde:26)
s Olof Alfred f 1883 15/4 d 1909 22/8
s Johan Emanuel f 1886 26/3 d 1908 23/8
s Nils Magnus f 1888 29/11 d 1918 10/1
s Jöns Ulrik f 1891 10/4 d 1918 27/9
s Sven Edmund f 1893 13/11 d 1954 11/1 (Rde:25)
d Anna Katarina f 1896 7/12
s Karl Axel Wilhelm f 1899 4/5 d 1900 8/7
s Sigrid Amanda f 1901 24/10
d Hildur Adela f 1904 19/7 g 1927 11/7 m Anders Hedvin
Haglund f 1889 1/6 Harrsjön, Alanäs
Familjen flyttade till Alanäs 1930 och hemmanet övertas
av sonen

Risede

- 1:7
25. *Sven Edmund Andersson* f 1893 13/11 d 1954 11/1 (Rde:24)
g 1923 18/8 m *Ida Karolina Olofsson* f 1901 6/5 (Rde:9)
s *Anders Tage* f 1922 11/3
s *Bror Olof* f 1924 19/1
s *Karl Elser* f 1925 30/10
s *Nils Egon* f 1929 24/11
s *Jan Runar* f 1942 29/11
-
26. *Anders Peter Andersson* f 1881 3/2 (Rde:24)
g 1910 5/6 m *Katarina Elisabet Aronsson* f 1890 8/3 (Gds:5)
s *Anders Anselm* f 1909 29/8
s *Johan Aron* f 1911 24/7
Familjen emigrerade till U.S.A. 1912.
-
- Risgård nr 1 och 1:12.
27. *Jöns Jonas Nilsson* f 1878 25/5 d 1956 26/3 (Rde:23)
g 1906 4/11 m *Anna Maria Jönsdotter* f 1881 11/12 d 1955
14/8 (Sv:37)
s *Nils Alfred* f 1907 22/3 d 1928 17/7
d *Agda Margareta* f 1908 11/9 d 1913 24/4
s *Jöns Valter* f 1911 25/1 (Rde:28)
s *Axel Valdemar* f 1913 5/5
d *Agnes Margareta* f 1916 26/4 g 1939 1/10 m *Gustaf Her-
man Svensson* f 1916 28/8 fr Frostviken
d *Gunhild Maria* f 1918 23/9
d *Verna Ingeborg* f 1921 16/4
d *Anna Naemi* f 1924 3/2 g 1947 21/6 m *Lars Olof Da-
nielsson* f 1926 26/1 fr Frostviken
År 1940 övertas hemmanet av sonen
28. *Jöns Valter Nilsson* f 1911 25/1 (Rde:27)
g 1939 24/6 m *Kristina Viola Linvåg* f 1917 7/10 fr Frost-
viken
d *Gun Alice* f 1941 3/4 g 1962 22/6 m *John Gunnar Sund-
berg* f 1936 16/1 fr Alanäset
d *Kerstin Birgitta* f 1942 22/4
d *Inger Linnea* f 1946 17/8
d *Berit Elisabet* f 1955 22/12
År 1939 säljer *Jöns Jonas Nilsson* 3,73 ha = 1:15 till

29. *Anders Evald Jönsson Strid* f 1898 6/3 fr Frostviken
g 1926 4/9 m *Signe Viktoria Olofsdotter* f 1896 8/3 (Rde:9)
d Sara Yvonne f 1927 26/1
s Jöns Olof Arne f 1928 7/2
s Kjell Anders Georg f 1931 18/4 g 1955 3/9 m Anna
Maria Johansson, fr Siljeåsen, Alanäs
s Alf Gunnar Ossian f 1932 8/5
d Kajsa Viktoria f 1933 20/10
-
30. *Anders Andersson* f 1755 d 1836 6/7 Smed, fr Dalarna
g 1792 m *Brita Olofsdotter* f 1757 d 1828 29/8
s Anders f 1795 30/4 d 1825 24/10 (Rde:2)
31. *Jon Ersson* f 1826 20/6 d 1894 3/7 fr Frostviken
g 1864 m *Gunilla Nilsson* f 1832 29/9 d 1922 23/11 (Rde:20)
s Erik f 1865 3/1 d 1944 4/12 (Näs:86) g 1890 22/6 m
Johanna Karlsdotter f 1862 2/12 d 1944 22/12 (Täs:257)
d Anna f 1867 9/10
d Märet f 1869 19/9 d 1943 24/5 g 1898 27/2 m Olof Jo-
hansson f 1873 27/4 (Std:78)
d Brita Lisa f 1871 9/9 d 1889 7/5
s Jonas Magnus f 1874 15/3 d 1955 11/10 Strömlund
(Näs:90)
g 1898 20/2 m Gertrud Katarina Jonsdotter f 1867 5/3 d 1923
15/2 fr Täsjö
32. *Karl Johan Berglund* f 1836 16/8 d 1910 25/8 fr Långsele
g 1862 2/2 m *Anna Andersdotter* f 1836 14/3 d 1923 17/1 fr
Asen, Hammerdal
s Hans f 1871 3/6 (Rde:33)
d Anna Kristina f 1875 10/7 g 1896 21/10 m Erik Mattias
Magnusson Wik f 1863 3/8 (Rde:34)
33. *Hans Berglund* f 1871 3/6 (Rde:32)
g 1914 21/8 m *Margreta Maria Svensson* f 1885 29/10 d 1950
16/2 (Sva:3)
s Karl Leonard f 1910 10/10
d Märta Regina f 1913 13/9
d Anna Kristina Filippa f 1915 8/3
d Alfa Maria Elisabet f 1917 4/3
Familjen flyttar till Frostviken 1914.

Risede

---

34. *Erik Mattias Magnusson Wik* f 1863 3/8 fr *Ramsele*
g 1896 21/10 m *Anna Kristina Berglund* f 1875 10/7 (Rde:32)
s *Carl Johan Magnus* f 1896 31/12
s *Erik Emanuel Anselm* f 1900 26/3
d *Anna Brita Dorotea* f 1905 2/8
35. *Salomon Nordlund* f 1849 17/11 d 1939 19/5 kronjägare, fr
Vilhelmina
g 1881 8/10 m *Elisabet Jönsdotter* f 1862 7/1 d 1909 29/12
(Rde:8)
s *Jöns Emanuel* f 1881 10/10 d 1910 10/2
s *Salomon Axel* f 1883 3/10 (Rde:36)
s *Olof Alfred* f 1886 25/6 d 1886 4/7
d *Kristina Eugenia* f 1899 1/1 d 1948 5/12 g 1924 13/7 m
Nils Olov Edler f 1898 3/3 (Tor:14)
36. *Salomon Axel Nordlund* f 1883 3/10 d 1918 3/10 (Rde:35)
g 1914 3/1 m *Kristina Elisabet Olofsdotter* f 1890 25/9 (Rde9)
s *Jöns Östen Emanuel* f 1912 21/5

Vedjeön

På hösttinget 1757 anhöll dragonen vid Överstelöjtnantens kompani Olof Berglund om tillstånd att få anlägga nybygge på Vedjeön, eftersom han ansåg att det där skulle finnas lämplig mark för uppodling. Häradsrätten beslöt att den tilltänkta nybygges-trakten skulle synas i juni månad året efter. Något syneprotokoll har ej kunnat påträffas, ej heller finns ärendet omnämnt i senare domstolsprotokoll. Däremot finns ett syneprotokoll från Vedjeön intaget i domboken för hösttinget 1764. Denna syn verkställdes efter en ansökan om anläggande av nybygge av kronolänsman Elias Fredenberg. I synen, som förrättades 24/4 1764, deltog kronolänsman Johan Gröndal, nämndemännen Anders Nilsson i Grelsgård och Märten Andersson (Öhn:159) samt åborna i Espnäs, Jöns Persson och Erik Göransson. Förutom Fredenbergs ansökan upplästes avradsbrevet från 3/9 1666 enligt vilket Espnäsbornas avradsland låg inom följande märken: "Rufkullan, gammalhögden, Swanberget, Draga Kälen, fählaskiär ryggen, till högsta storhallen, sedan til stenmärket på stormyrswede, derifrån twert öfwer watnet til Diupberget, sedan til Swanberget, och så i högsta Draga Kiälen".

Sedan man läst upp dessa handlingar övergick man till syneförrättningen. Fredenberg hade utsett plats för bostadshus och uthus, samt en trakt för uppodling. Jorden bestod av röd sandmylla med liten lerblandning, och någon "skiärf eller Knappursten", samt en och annan jordfast sten. Trakten var beväxt med tall, gran och björk samt "något stort furuträd som är för stort til bygningstimmer". Etorleken på nyodlignsområdet, som tidigare hade svedjats och låg på västra sidan av ett näs, uppskattades till 35 mälningar. Intill nybyggesplatsen kunde bärgas 14 lass hästfoder och nedanför Vidjeberget kunde man, efter röjning, bärga 10 lass hårdvalls- eller ängsfoder. På en liten holme norrut kunde man bärga ett lass starr eller möjligen något mer efter upparbetning. Vid Spjutvattnet och Spettviken uppskattades skörden till 40 lass starr och hästfoder. På avradslandet Södra Långmarken kunde under goda år bärgas 20 lass starr. De två sistnämnda trakterna hade Erik Göransson i Espnäs förut bärgat under vissa år, men avstod den delen till Fredenberg. På Norra Långmarken, som tidigare nyttjats av Jöns Persson i Espnäs, uppskattades skörden till 25 lass starr.

Fredenberg och Espnäs byamän kom överens om att för övrigt dela slåttern på avradslandet, men att inga fler nybyggare kunde tas in på detta avradsland, som också delades med Bo-

näset.

Timmer till nybygget skulle Fredenberg hugga på norra sidan sjön. Kvarnställe fanns i Spjutån. Lämpliga ställen för husbehovsfiske var skären norrut i sjön. Mulbete fanns på ömse sidor om sjön och en trakt lämpliga för byggande av fäbodställe hade Fredenberg också utsett. Eftersom både kostnader och arbete med anläggande av detta nybygge skulle bli dryga, så anhöll Fredenberg om 50 frihetsår, enligt Kungl. förordningen från 1741. Synemännen tillstyrkte upparbetandet av nybygget till 1 tld eller $\frac{1}{6}$ gärdemantal med 30 års frihet från skatt, och Espnäs byamän förbehöll sig rätten att överlåta nybygget till annan lämplig person om Fredenberg själv inte skulle upparbeta detsamma.

Närvarande tingsallmogen hade ej något att invända utan ärendet remitterades till Landshövdingeämbetet för handläggning. Jag har inte kunnat konstatera om Fredenberg någonsin bodde i Vedjeön, men det är knappast troligt att så var fallet. Han dog 1781 i Hammerdal och i dödboken har prästen skrivit: "Elias Fredenberg, kronolänsman, född 1730 uti Sidensjö af bondefolk, var uti sin ungdom i tjänst hos probsten Lidén, därpå kom han till kronstad skans på Frösön och blev Artelleriekarl, sedan kom han hit i församlingen 1756 och blev kronolänsman, lefvat oordentligt och ogudaktigt, varit flere resor suspenderad, dödde för sig sjelf hastigt och oförmodadt den 20 julii. Gud förläne hvar och en sliker syndare nåd och tid till bättring; at döden ej må öfverfalla honom i ondom tid. Ålder 51 år." Om prästens bedömning av Fredenbergs uppförande och beteende stämmer är det förvånansvärt att Espnäsbönderna inte var emot honom som nybyggare. Tvärtom verkar det som om de hade en ovanligt positiv inställning till den sökande. Som regel kan sägas att bönderna ogärna såg att det anlades nybyggen på avradsskogarna, där man förutom slätter hade fina jaktmarker och sjöar för fiske.

Nästa gång Vedjeön påträffas i domböckerna daterar sig frågn vårtinget 1774. Jöns Persson i Espnäs anhåller då att få anlägga nybygge på Vedjeön och Häradsrätten förordnade den förut nämnde Fredenberg att tillsammans med två nämndemän förätta syn. När synen skulle verkställas, hade emellertid Jöns Persson ändrat sig beträffande platsen för nybygget. Som motivering för sin ändrade inställning anförde Jöns Persson, att det på Vedjeön växte så mycket sprängrot, som skulle vara farlig som föda för korna. Man får också upplysning om att det på Vedjeön fanns ett upparbetat åkerland, men vem som gjort den nyodlingen upplyser inte domboken. Det blev emellertid så att den av Jöns Persson begärda synen kom att hållas på Risnäset, varför syneprotokollet kommer att tas med i inledningen för den byn.

Beträffande sprängroten eller sprängörten (*Cicuta virosa*) kan

följande läsas om den i C. A. M. Lindmans förnämliga verk — Bilder ur Nordens Flora: "I sprängörten har vårflora en av sina giftigaste växter. Detta gäller i synnerhet om roten, som är av rundat avlång form och i längdgenomskärning igenkännes på att den är delad i flera över varandra ställda håligheter (därav namnet "sprängrot"). Den avsondrar en vitaktig mjölksaft, som i luften blir mörkare gul och som, om den förtäres, vållar törst, kväljningar, yrsel, konvulsioner m.m. samt även kan förgifta vattnet, om den utrinnes. Boskap och hästar kunna förgiftas till döds genom att förtära sprängörten. Denna art är ej allmän, men träffas oftast ymnigt där den växer utmed sjö- och åstränder".

Den förste nybyggaren på Vedjeön, Olof Olofsson, hade väl inga betänkligheter beträffande sprängroten och dess giftighet. Exakta årtalet för hans nedsättning på nybygget har ej gått att fastställa, men han finns antecknad i mantalslängden för byn fr.o.m. 1785, och han finns upptagen fram till 1793. Han var ogift den tid han bodde i Vedjeön. Från 1788 och under tre år finns en Göran Jönsson med hustru antecknad i mantalsängderna för Vedjeön, men det är troligen fel och skall gälla Risnäset. Den förste nybyggaren med familj i Vedjeön var Swän Olofsson (Ved:1). Hans dotter Gunilla f 1793 19/3 var den som först föddes i Vedjeön. Det är mycket troligt att den förut nämnde Olof Olofsson är en yngre bror till Swän Olofsson och skulle då vara identisk med (Gds:8).

När Swän Olofsson dog 1815 kunde ingen av sönerna överta nybygget. Äldste sonen Olof var visserligen 23 år, men han var sjuklig. Det blev i stället döttrarna Segridd och Gunilla och deras män som övertog ansvaret utskylderna och skötseln av nybygget under några år. Segridds del övertogs 1821 av systemen Anna och hennes man Olof Nilsson (Ved:3) och Gunillas hälft i nybygget övertogs 1825 av Nils Nilsson (Ved:8) och Nils Nordlund (Bo:21), den förre till 2/3 eller 1/2 tld och den senare till 1/3 eller 1/4 tld.

13/8 1826 förrättades syn för ägodelning på Vedjeön mellan kronohemmansåborna Nils Nilsson och avskedade fältjägaren Nils Nordlund. Ägodelningsinstrumentet upplyser att Nils Nilsson har största delen av sitt hemman anlagt på själva näset, men skulle helt få överta de ägor som brukas där gemensamt. Nils Nordlund hade begärt att få bosätta sig på ett näs på södra sidan om sundet. Vissa arbetsbyten beräffande uppodlingen skulle göras innan gränserna mellan de båda hemmanen fastställdes. Nils Nilsson flyttade sedermera till ny gårdstomt som låg 350 alnar norr om den gamla, och för denna utflyttning begärde han 8 frihetsår. Häradsrätten vidarebefordrade ansökan till Kungl. Bef. i länet för prövning.

Sven Svensson (Ved:16), som 1837 övertog den hemmansdel som brodern Nils Svensson brukat efter det Nils Nordlund läm-

Vedjeön

nat Vedjeön, hade flyttat till ny gårdstomt 774 alnar från gamla gården. I syneprotokollet från 1838 finns upptaget: sexknytt stugubyggning, bruggstuga, fähus med spis och gäll, foderbod som genom avbalkning begagnas till loge och kornlada, sommarfähus samt ett härbärke i dåligt skick.

År 1840 skattelades Vedjeön till $\frac{1}{4}$ mtl med 2 Rdr 24 Skr Bco i grundränta, som skulle utgå från samma år. Däremot befriades hemmanen från kronotionde eftersom det var osäkert om spannmålsodlingen skulle lyckas.

1842—43 skatteköpte de tre hemmansåborna Olof Nilsson (Ved:3) $\frac{1}{8}$ mtl, Nils Andersson (Ved:9) $\frac{1}{12}$ mtl och Sven Svensson (Ved:16) $\frac{1}{24}$ mtl.

Några stavningar av bynamnet: Wedjeöhn 1764, 1868, Widjeön 1868, Widjeöhn 1877. På generalstabens karta stavas namnet Vedjeön, medan en del andra kartor har stavningen Vidjeön.

1. *Swän Olofsson* f 1752 6/1 d 1815 6/12 (Gds:7)

g 1788 m *Karin Pålsson* f 1762 7/3 d 1845 3/5 (Hs:41)

d *Segrid* f 1789 26/11 d 1874 3/12 1 g 1814 30/1 m *Pehr Carlsson* f 1788 d 1818 14/12 (Ved:2) 2 g 1821 1/1 m *Jöns Andersson Hjelm* f 1795 26/3 d 1871 15/1 (Sva:1)

s *Olof* f 1791 16/7 d 1868 3/4 Fördelsman 1 g 1837 29/1 m *Christina Persdotter* f 1768 5/4 d 1843 23/12 (A:1) 2 g 1851 23/3 m *Brita Olofsdotter* f 1788 4/8 Lillviken, Alanäs. Fr Dalarna

d *Gunilla* f 1793 19/3 g 1824 13/6 m *Mattias Höglund* f 1787 22/1 d 1854 19/4 Lappmarkskronolänsman, fr Gubbhögen, Alanäs

s *Pehr* f 1794 18/7 d 1875 24/2 (Bvt:1) g 1815 29/10 m *Märeta Karlsdotter* f 1794 8/8 d 1882 9/11 (Sv:26)

d *Anna* f 1797 26/5 d 1883 12/4 g 1820 5/11 m *Olof Nilsson* f 1794 3/9 d 1880 11/9 (Ved:3)

s *Nils* f 1799 27/7 d 1879 19/3 (Bvt:6)

s *Sven* f 1802 17/7 d 1892 24/3 (Ved:16)

Hemmanet övertas av döttrarna *Segrid* och *Gunilla*. *Gunilla* och hennes man bodde aldrig i Vedjeön utan överlät till *Nils Nordlund* (Bo:21) och *Nils Nilsson* (Ved:8). *Nordlund* flyttade från nybygget utan att ha efterträdare och hans del övertas och brukas av *Nils Svensson* (Bvt:6), som 1837 överläter till brodern *Sven Svensson* (Ved:16).

2. *Pehr Carlsson* f 1788 d 1818 14/12 (Sv:26)

g 1814 30/1 m *Segrid Svensdotter* f 1789 26/11 d 1874 3/12 (Ved:2)

s *Sven* f 1814 18/9 d 1897 6/2

s Carl f 1817 1/1 Lillviken, Alanäs g 1851 13/4 m Anna
Cajsa Persdotter f 1821 22/7 fr Lillviken, Alanäs
s Per f 1818 7/4 d 1905 16/1 (Sva:2)
Änkan gifter om sig med Johan Hjelm (Sva:1) och nybygget
övertas 1821 av

3. *Olof Nilsson* f 1794 3/9 d 1880 11/9 Fördelsman (Hs:60)
g 1820 5/11 m *Anna Svensdotter* f 1797 26/5 d 1883 12/4
(Ved:1)
s *Nils* f 1821 16/10 d 1824 3/12 "bränd i en sjudande
färg-gryta"
s *Sven* f 1823 23/4 d 1861 3/11 (Ved:4)
s *Olof* f 1824 3/11 (Ved:5)
d *Sara* f 1827 9/2 g 1845 16/3 m *Andreas Persson* f 1810
21/5 (Nx:6)
s *Nils* f 1829 13/7 d 1844 14/6
d *Carin* f 1831 16/1 d 1839 23/6 drunkningsolycka
d *Anna* f 1833 17/5
d *Gunnilla* f 1836 27/9
År 1853 övertas hemmanet av sönerna *Sven* och *Olof*
4. *Sven Olofsson* f 1823 23/4 d 1861 3/11 (Ved:3)
g 1853 10/4 m *Brita Israelsdotter* f 1824 22/12 fr Mullnäset,
Hammerdal
d *Anna Märta* f 1860 11/7
År 1857 övertas Svens Olofssons del i hemmanet av brodern
5. *Olof Olofsson* f 1824 3/11 Separatist (Ved:3)
g 1847 24/6 m *Anna Lisa Zetterberg* f 1823 ?/11 fr Hillsand
d *Anna Lisa* f 1848 23/7
s *Olof* f 1851 3/7 (Öhn:119) g 1877 2/8 m *Kerstin Nils-*
dotter f 1850 13/12 (Fvt:20)
d *Sara Cajsa* f 1853 2/6 g 1874 1/11 m *Olof Larsson* f 1845
8/2 d 1923 1/5 (Hs:49)
s *Daniel* f 1854 24/4 Strömlund g 1880 22/2 m *Christina*
Andersdotter f 1857 12/4 (Hs:44)
s *Sven* f 1857 13/2
s *Jöns* f 1859
s *Nils* f 1861 15/9 d 1864 8/6
s *Wilhelm* f 1863 11/12
s *Nils* f 1866 14/11 d 1868 4/9
Fler försäljningar gjordes 1858—1868.
År 1868 övertas $\frac{7}{48}$ tld av

6. *Jonas Erik Strömgren* f 1838 2/8 d 1914 22/8 (Rde:3)

Vedjeön

- g 1866 31/3 m *Märet Nilsson* f 1842 8/6 d 1921 1/6 (Ved:9)
s Nils Peter f 1867 20/1 d 1897 13/10 i Hallen, Hamnerdal
g 1894 26/3 m Ingeborg Margareta Bengtsson f 1870 10/11 (Näs:80)
s Anders (Anton) f 1868 7/7 Idaho, U.S.A.
s Jonas f 1870 15/9 d 1936 14/12 (Ved:7)
s Erik f 1872 7/8 Idaho, U.S.A.
s Jöns f 1874 25/5 d 1892 11/12
s Olof f 1876 20/2 d 1958 26/2 (Tås:332) g 1912 14/10
m Kristina Markusdotter f 1880 17/3 d 1934 1/4 (Näs:80)
d Margareta f 1878 6/2 d 1962 20/1
s Märten f 1881 6/2 Idaho, U.S.A.
d Kristina f 1884 7/5 d 1884 7/5
d Kristina Charlotta f 1887 12/5 Idaho, U.S.A.
d Märta Johanna f 1891 6/2 d 1892 23/3
År 1912 övertas lägenheten av sonen

Vedjelandet nr 1

7. *Jonas Jonsson Strömgren* f 1870 15/9 d 1936 14/12 (Ved:6)
g 1892 12/6 m *Anna Margareta Sköld* f 1870 8/1 d 1936 11/2
fr Tåsjö
d Märta Matilda f 1892 6/9 g m Karl Wikström, Montana, U.S.A.
d Vivi Margreta f 1900 18/10 d 1920 10/12 g 1920 23/5 m
Jacob Fridolf Mattsson f 1897 4/6 fr Tåsjö
d Ebba Kristina f 1903 17/1 d 1933 7/3
s John Erik f 1905 30/10
d Anna Viktoria f 1905 30/10 d 1906 3/11
d Anna Evenia f 1911 2/9
d Brita Erika f 1915 24/5 g 1937 30/9 m John Johansson
f 1902 26/3 (Näs:161)
År 1935 övertas lägenheten av Per Holm (Jg:22)

8. *Nils Nilsson* f 1798 26/8 d 1886 1/10 (Hs:60)
g 1826 5/11 m *Märet Svendsdotter* f 1793 3/2 d 1874 28/6
(Tås:144)
d Sara f 1827 13/9 d 1829 11/6
d Anna f 1829 27/7 d 1839 23/6 drunkningsolycka
d Sara f 1833 7/9 d 1835 12/4
fosterson Nils Andersson f 1815 4/12 d 1900 8/11 (Ved:9)
År 1841 övertas nybygget av fostersonen

9. *Nils Andersson* f 1815 4/12 d 1900 8/11 (Hs:43)

g 1840 25/3 m *Marget Jönsdotter* f 1813 27/6 d 1914 23/1 (A:3)

s Anders f 1940 12/7 d 1897 1/7

d Märet f 1842 8/6 d 1921 1/6 g 1866 31/3 m Jonas Erik Strömgren f 1838 2/8 d 1914 22/8 (Ved:6)

s Sigrid f 1845 24/2 d 1908 5/1 g 1869 25/3 m Sven Andersson f 1840 25/2 d 1917 1/3 (Öhn:11)

s Jöns f 1846 22/7 Sandberg (Ved:10)

s Nils f 1848 10/8 d 1912 3/6

d Brita f 1853 27/2 d 1915 11/11 g 1877 17/4 m Johan Gustafsson f 1839 15/6 (Ved:23)

s Pehr f 1854 16/7 d 1924 8/1

d Marget f 1858 25/5 d 1911 12/7 g 1886 31/10 m Nils Eriksson f 1855 21/10 d 1933 22/4 (Ved:38)

År 1887 övertas hemmanet av sönerna Anders, Jöns, Nils och Pehr. Anders och Pehr överläter sina andelar på bröderna Jöns och Nils.

10. *Jöns Nilsson Sandberg* f 1846 22/7 (Ved:9)

g 1871 18/3 m *Anna Gustafsdotter* f 1849 2/2 (Ved:22)

d Sara f 1869 23/5 g 1887 25/2 m Olof Jonsson f 1857 24/11 (Ved:21)

s Nils f 1871 15/6 U.S.A. 1893

s Gustaf f 1874 25/9 (Ved:11)

d Maria f 1876 29/11 g 1900 23/9 m August Fridlund f 1874 4/9 Risnäset

d Anna f 1879 1/3 d 1880 9/2

d Anna Kristina f 1882 6/11

d Brita Gunilla f 1885 6/4

d Frida Viktoria f 1890 18/1

d Hulda Elvira f 1891 9/10

Föräldrarna och några av barnen emigrerar till Mountain, Wisconsin, U.S.A. 1901 och $\frac{2}{3}$ av hemmanet övertas av sonen Gustaf och $\frac{1}{3}$ av mågen Olof Jonsson (Ved:21). Olof Jonsson säljer två år senare till svågern Gustaf.

11. *Gustaf Jönsson* f 1874 25/9 (Ved:10)

g 1897 31/10 m *Maria Mattsdotter* f 1873 2/8 (Hs:20)

d Anna Naemi f 1898 5/4

s Mattias Nikolaus f 1899 6/12

s Jöns Rudolf f 1901 21/7

s Gustaf Valdemar f 1902 4/9

d Maria Elvira f 1904 30/1

s Sigurd Martin f 1907 10/1

s Olof Richard f 1909 14/8 d 1910 29/8

Vedjeön

År 1910 emigrerar familjen till U.S.A. och hemmanet övertas av

12. *Olof Gustafsson Lindström* f 1851 3/7 d 1896 16/2 (Ved:22)
g 1886 26/6 m *Sara Fransiska Josefina Karlsdotter* f 1857
14/7 d 1941 22/5 fr *Vilhelmina*
s *Gustaf Fritiof* f 1886 4/1 d 1897 25/8
s *Carl Johan* f 1888 30/8 d 1949 22/3 (Ved:50)
s *Olof Walfrid* f 1890 19/11 Lindström d 1923 21/6
d *Alma Viktoria Elvira* f 1892 12/12 d 1893 5/8
d *Clara Antonia* f 1895 10/2 d 1895 16/11

År 1912 övertas hemmanet av *Nils Nilsson* och *Uno Sundeman* i *Strömsund* samt *Artur Sundeman* i *Alanäs*. Hemmanet arrenderas av

Vedjötörpet

13. *Anders Ersson* f 1855 4/12 d 1929 25/ 7 fr *Föllinge*
g 1878 8/12 m *Christina Jonsdotter* f 1858 7/5 d 1933 24/8
(Fvt:14)
s *Erik Enok* f 1878 22/12 U.S.A. 1903
s *Jonas* f 1882 14/2
d *Greta* f 1884 7/4
s *Anders* f 1886 25/4 (Ved:45)
d *Kristina Amanda* f 1889 13/9
d *Karolina* f 1891 13/7 d 1918 27/9 g 1913 22/3 m *Axel Emanuel Jönsson* f 1890 11/7 (Ved:48)
s *Johan* f 1895 17/7 d 1917 4/10
s *Martin* f 1896 28/5 g 1934 8/12 m *Elisabet Johansson*
f 1905 12/5 fr *Frostviken*
d *Märta* f 1902 19/2 d 1916 3/10
s *Olof Edvard* f 1906 15/7

14. *Johan Eriksson* f 1880 13/10 (Ren:23)
g 1914 5/9 m *Hilda Charlotta Lindfors* f 1890 10/1 fr *Anundsjö*
s *Erik Alfred* f 1914 1/11
s *Sven Verner* f 1917 27/11
d *Brita Kristina* f 1920 6/4
s *Hans Gunnar* f 1921 22/8

Familjen flyttar till *Ås* 1921 och arrendet övertas av

15. *Anders Emanuel Mattsson* f 1890 24/3 d 1961 5/10 fr *Tåsjö*
g 1920 11/11 m *Sigrid Nilsson* f 1888 22/1 d 1965 5/6
(Ved:38)
d *Brita Ingegärd* f 1919 9/10 d 1922 16/1

16. *Sven Svensson* f 1802 17/7 d 1892 24/3 (Ved:1)
 1 g 1837 5/11 m *Anna Olofsdotter* f 1816 23/2 d 1851 13/3 i
 barnsäng (Tås:266)
 d *Carin* f 1839 26/1 d 1873 25/8 g 1862 27/4 m *Eric Zak-*
risson f 1837 28/3 (Öjn:2)
 d *Christina* f 1840 19/8 d 1913
 d *Anna* f 1842 20/1 d 1931 1/11 g 1878 10/11 m *Olof*
Gabrielsson f 1839 d 1906 21/12 (Öjn:44)
 d *Sigrid* f 1843 7/12 d 1938 30/4
 d *Sven* f 1845 24/8 d 1924 11/1
 s *Olof* f 1848 7/2 Tuvattnet, Laxsjö
 d *Gunilla* f 1851 10/3 d 1938 20/3 g 1877 29/4 m *Nils*
Mattsson f 1850 25/12 (Fvt:19)
 d *Märet* f 1851 11/3 d 1851 11/4
 2 g 1852 22/2 m *Gunild Mattsdotter* f 1814 12/12 d 1910 12/10
 (Ren:34)
 År 1858 säljs hemmanet om $\frac{1}{24}$ mtl på auktion och inropas
 av
17. *Nils Nilsson* f 1805 20/9 d 1896 5/6 fr Föllinge
 g 1845 16/2 m *Ingeborg Jönsdotter* f 1808 18/12 d 1883 31/7
 (Öhn:93)
 s *Nils* f 1845 19/3 *Strömqvist* d 1924 20/2 (Ved:18)
 s *Jöns* f 1849 25/4 *Bolin*
 d *Anna* f 1852 24/2 d 1941 23/2 1 g 1875 21/2 m *Olof*
Jönsson f 1847 3/6 d 1882 21/6 (Ved:26) 2 g 1884 20/7
 m *Jöns Jönsson* f 1843 23/6 d 1918 26/12 (Ved:27)
 År 1877 övertas hemmanet av sönerna *Nils* och *Jöns*. De
 överlåter 1915 till *Nils Strömqvists* fosterson *Karl Valfrid*
Edelsvärd (Tås:36).
- 1:6
18. *Nils Nilsson Strömqvist* f 1845 19/3 d 1924 20/2 (Ved:17)
 g 1884 6/11 m *Clara Elisabet Karlsdotter* f 1855 15/10 fr *Vil-*
helmina
 fosterson *Karl Valfrid Edelsvärd* f 1887 14/3 d 1955 5/2
 (Tås:36) 1 g 1910 26/3 m *Brita Kristina Sundin* f 1887
 4/2 d 1929 14/1 (Std:59) 2 g 1933 8/1 m *Ingeborg Kri-*
stina Amundsson f 1892 8/5 d 1946 3/1 fr *Frostviken*

År 1863 köper sockenskomakaren *Olof Lindblom* i *Bredgård*
 en torplägenhet av *Olof Olofsson* (Ved:5). Han säljer året
 efter till *Olof Jonsson*, som troligen bodde på ett torp som
Olof Olofsson hade sålt till *Jonas Carlsson* (Fvt:11).

19. *Olof Jonsson (Täng-Olof)* f 1826 16/3 Separatist, fr Hammerdal
 fästekvinna *Barbro Olofsdotter* f 1819 27/11 fr Hammerdal
 s *Jonas* f 1859 17/1 Täng (Ved:20)
 d *Märet* f 1861 20/4 d 1880 6/11
 d *Christina* f 1865 11/3 d 1883 30/3
 Familjen flyttade till U.S.A. 1888.
 Det är mycket troligt att det var Olof Jonsson, som till Ström införde och försökte sprida en ny religiös väckelse (därav benämningen separatist). Denna väckelse som på 1850-talet hade stark förankring i Hallen, Hammerdal, där bonden *Mårten Jönsson* (f 1823) var dess främste förespråkare, fick ej någon större spridning i Ström. Prosten *Folke Engström* har i *Forum Theologicum* 1949 skrivit en artikel om separatist-rörelsen i Hammerdal under 1800-talets senare hälft. Av denna framgår vilka stora problem prästerna i Hammerdal hade med separatisterna framför allt i Hallen.
20. *Jonas Olofsson Täng (Teng)* f 1859 17/1 (Ved:19)
 g 1884 19/10 m *Ingeborg Strömstedt* f 1861 25/8 (Tås:269)
 s *Olof Helmer* f 1885 17/11
 d *Barbro Kristina* f 1887 29/10
 Familjen flyttar till U.S.A. 1888.
21. *Olof Jonsson* f 1857 24/11
 g 1887 25/2 m *Sara Jönsdotter* f 1869 23/5 (Ved:10)
 s *Jöns Ulrik* f 1888 12/11 d 1892 3/7
 d *Gunilla Erika* f 1891 8/4
 d *Clara Olivia* f 1893 13/4
 d *Anna Ingeborg* f 1899 1/2
 s *Jöns Walfred* f 1901 22/9
 Familjen flyttade till U.S.A. 1903.
- Åren 1859 och 1864 s: *Olofsson* (Ved:5) 1/4 tld resp 20 rev² till
22. *Gustaf Johansson* f 1813 1/7 d 1899 25/6 fr Knutkaribränna, Häggenås
 g 1837 21/5 m *Sara Ersdotter* f 1811 3/6 d 1906 5/2 fr Österåsen, Häggenås
 s *Johan* f 1839 15/6 d 1928 21/5 (Ved:23)
 s *Eric* f 1844 19/5 d 1926 4/2 (Ved:25)
 s *Gustaf* f 1847 6/5 (Ved:32)
 d *Anna* f 1849 2/2 g 1871 18/3 m *Jöns Nilsson* f 1846 22/7 (Ved:10)

- s Olof f 1851 3/7 d 1896 16/2 Lindström (Ved:12)
 År 1869 övertas hemmanet av sönerna Johan, Eric och Gustaf.
23. *Johan Gustafsson* f 1839 15/6 d 1928 21/5 (Ved:22)
 g 1877 17/4 m *Brita Nilsson* f 1853 27/2 d 1915 11/11 (Ved:9)
 d *Margareta* f 1872 27/11 d 1933 1/1
 d *Sara Brita* f 1877 25/4 1 g 1898 1/5 m *Anders Olofsson* f 1875 14/8 (Hs:14) 2 g 1904 m *Mårten Olofsson* f 1869 19/7 (Hs:15)
 s *Gustaf* f 1879 4/10 d 1957 5/12
 s *Nils* f 1888 3/5 (Ved:24)
 År 1885 övertas $\frac{1}{32}$ tld av *Nils Eriksson* (Ved:38) och resten av *A Hillström* (Hs:36). Dessa säljer sedan till *Ströms Trävaru A.B.*
24. *Nils Johansson* f 1888 3/5 (Ved:23)
 g 1915 28/8 m *Kristina Maria Karlsson* f 1890 24/9 d 1965 27/8 (Ved:46)
 d *Berta Linnea* f 1913 18/9
 s *Karl Gottfrid* f 1916 26/4
-
25. *Eric Gustafsson* f 1844 19/5 d 1926 4/2 (Ved:22)
 g 1875 5/5 m *Anna Nilsson* f 1849 21/11 d 1923 30/3 fr *Hammerdal*
 s *Gustaf* f 1876 12/6 g 1901 24/11 m *Brita Erika Persdotter* f 1882 29/10 (Hnk:33)
 s *Nils* f 1878 8/8 g 1903 11/10 m *Maria Vilhelmsdotter* f 1879 29/10 (dotter till Kns:56)
 d *Sara Magdalena* f 1881 2/5 g 1912 21/4 m *Jonas Alborns Lofström* f 1885 17/2 fr *Risbäck*
 d *Anna Brita* f 1884 18/7 g 1920 28/3 m *Anders Grenholm, Hammerdal*
 s *Erik* f 1887 5/11
 d *Kristina Josefina* f 1890 5/8 d 1893 13/4
 År 1879 övertas hemmanet av
26. *Olof Jönsson* f 1847 3/6 d 1882 21/6 (Nx:2)
 g 1875 21/2 m *Anna Nilsson* f 1852 24/2 d 1941 23/2 (Ved:17)
 s *Jöns Mikael* f 1875 2/7 d 1892 11/12
 s *Nils* f 1877 25/4 d 1963 16/11 (Ved:28)

- s Olaus f 1879 21/5 d 1964 27/3 (Ved:31)
 s Anders Magnus f 1880 6/11 d 1963 24/11 (Ved:39)
 Änkan omgift med svågern Jöns Jönsson (Ved:27). Hemmanet övertas av sönerna Nils och Olaus.
27. *Jöns Jönsson* f 1843 23/6 d 1918 26/12 (Nx:2)
 g 1884 20/7 m *Anna Nilsson* f 1852 24/2 d 1941 23/2 (Ved:17)
 d *Maria Olivia Andrietta* f 1885 17/3 d 1968 1 g 1905 2/7
 m *Gustaf Axel Gustafsson* f 1876 20/2 d 1912 17/10 (Ved:33) 2 g 1918 16/11 m *Sven Albert Karlsson* f 1893 16/4 (Ved:34)
 d *Anna Erika* f 1887 5/4 d 1915 13/6
 s *Axel Emanuel* f 1890 11/7 (Ved:48)
 s *Isak Otto* f 1892 18/10 (Ved:49)
 s *Jöns Mikael* f 1894 16/11
28. *Nils Olofsson* f 1877 25/4 d 1963 16/11 (Ved:26)
 g 1904 11/9 m *Gunilla Kristina Bengtsdotter* f 1884 27/5 d 1963 21/12 fr Frostviken
 d *Ruth Anna Linnea* f 1905 3/6 d 1954 26/12 g 1928 31/12 m *Hans Otto Gabrielsson* f 1903 22/4 (Ved:30)
 s *Nils Hugo* f 1907 11/1
 d *Thyra Ingeborg* f 1908 27/7 g 1932 20/8 m *Erik Valdemar Eriksson* f 1903 29/6 (Näs:134)
 s *Anders Brynolf* f 1910 26/7 (Ved:29)
 s *Johannes* f 1912 25/6 d 1912 25/9
 d *Lydia Hillevi* f 1914 13/9 g 1945 23/6 m *Nils Gunnar Nilsson* f 1916 26/8 Bredgård
 s *Oskar Johannes* f 1917 11/12
 s *Bror Gunnar* f 1921 8/7
 s *Bengt Gösta* f 1925 8/6 g 1953 19/9 m *Vivan Maria Källman* f 1927 27/9 fr Litstena
29. *Anders Brynolf Nilsson* f 1910 26/7 (Ved:28)
 g 1940 10/2 m *Inga-Lisa Mattsson* f 1921 20/5 fr Alanäs
 d *Maud Sylvianne* f 1939 6/10
 s *Tord Olof* f 1944 18/1
 d *Ingrid Gullvi Lucia* f 1945 13/12
 d *Barbro Gunilla* f 1947 7/11
 d *Kerstin Agneta* f 1951 27/2
30. *Hans Otto Gabrielsson* f 1903 22/4 fr Kärrnäset
 g 1928 31/12 m *Ruth Anna Linnea Olsson* f 1905 3/6 d 1954 26/12 (Ved:28)

s Nils Ingvar f 1926 16/10
 d Vonny Linnea Kristina f 1929 3/9 g 1952 11/10 m Per
 Sixten Persson f 1926 31/12 fr Espnäs

31. *Olaus Olsson* f 1879 21/5 d 1964 27/3 (Ved:26)
 g 1922 5/11 m *Hulda Margreta Nilsson* f 1897 2/12
 (Sv:14)
 d Märta Elvira f 1924 21/2 g 1946 23/12 m Gustaf Sjö-
 berg f 1915 14/5 Bredgård
 d Anny Ingeborg f 1926 6/2 g 1951 13/5 m Ivar Hjalmar
 Jönsson
 s Olog Georg f 1928 21/3 g 1955 31/12 m Maj Evy Pers-
 son, Frostviken
 d Ester Viktoria f 1932 6/5
32. *Gustaf Gustafsson* f 1847 6/5 (Ved:22)
 g 1874 12/4 m *Augusta Bernhardina Mink* f 1841 28/1 fr
 Stockholm
 d Sara Kaisa f 1875 6/1 d 1875 14/1
 s Gustaf Axel f 1876 20/2 (Ved:33)
 d Sara Kaisa f 1877 26/9 g 1897 15/5 m Karl Fridlund
 f 1873 31/3 Risnäset
 d Anna Augusta f 1879 22/6 g 1906 5/8 m Nils Nilsson f
 1878 18/9 (Ved:43)
 d Maria Lovisa f 1881 12/7
 s Nikolaus f 1884 20/4 (Ved: 36)
 d Kristina Theresia f 1886 29/9
 d Emma Elisabet f 1888 25/10
 År 1889 övertas hemmanet av Ströms Trävaru A.B.
33. *Gustaf Axel Gustafsson* f 1876 20/2 d 1912 17/10 (Ved:32)
 g 1905 2/7 m *Maria Olivia Andrietta Jönsdotter* f 1885 17/3
 d 1968 (Ved:27)
 s Gustaf Hedvin f 1905 29/8
 s John Robart f 1907 14/3 (Ved:35)
 s Erik Valfrid f 1909 13/7 d 1917 19/4
 Änkan omgift med
34. *Sven Albert Karlsson* f 1893 16/4 (Ved:46)
 g 1918 16/11 m *Maria Olivia Andrietta Jönsdotter* f 1885
 17/3 d 1968 (Ved:27)
 s Karl Gunnar f 1919 10/5 d 1919 4/9
 d Anna Solvig f 1921 2/1 g 1953 19/6 m Erik Elfström
 d Mary Gunborg f 1924 28/2 g 1953 19/6 m Erik Olof Löf
 f 1915 14/1 i Bredgård

35. *John Robert Gustafsson* f 1907 14/3 (Ved:33)
 g 1936 18/1 m *Sigrid Kristina Blomberg* f 1914 14/4 (Hs:46)
 s Börje William f 1935 6/5 d 1958 13/5
 s Kjell Gustaf f 1941 18/9
 s Bo Ulrik f 1947 1/2
36. *Nikolaus Gustafsson* f 1884 20/4 (Ved:32)
 g 1911 12/11 m *Kajsa Johanna Nilsson* f 1885 24/5 d 1913 19/9 (Ved:38)
 s Nils Elof f 1910 8/5 (Ved:37)
 d Augusta Olivia f 1912 6/5
 d Johanna Margareta f 1913 12/9 g m Per Larsson, Görvik, Hammerdal
- Öjudden.
37. *Nils Elof Gustafsson* f 1910 8/5 (Ved:36)
 g 1934 10/11 m *Alma Benedikta Göransdotter* f 1907 8/9 (Öjn:34)
 s Kurt Göran Nikolaus f 1935 11/11
 d Kajsa Elvy Benedikta f 1937 6/3
 d Berit Kristina Olivia f 1939 12/4
 s Nils Sune Daniel f 1942 25/7

38. *Nils Eriksson* f 1855 21/10 d 1933 22/4 fr Glava, Värmland
 g 1886 31/10 m *Marget Nilsson* f 1858 25/5 d 1911 12/7 (Ved:9)
 s Erik f 1882 31/10 Nelson. Kootenai, Idaho, U.S.A.
 d Emma Karolina f 1884 26/3 d 1884 10/4
 d Kaisa Johanna f 1885 24/5 d 1913 19/9 g 1911 12/11 m
 Nikolaus Gustafsson f 1884 20/4 (Ved:36)
 d Emma Kristina f 1886 8/8 d 1965 28/3
 d Sigrid f 1888 22/1 d 1965 5/6 g 1920 11/11 m Anders
 Emanuel Mattsson f 1890 24/3 d 1961 5/10 (Ved:15)
 s Nils Anton f 1891 5/1 d 1895 16/5
 s Per f 1892 17/2 d 1918 7/10
 d Betty Ingeborg f 1894 17/1 d 1957 24/2 g 1914 8/11 m
 Anders Magnus Olofsson f 1880 6/11 d 1963 24/11 (Ved:39)
 d Märta Carolina f 1895 12/3 d 1895 23/3
 År 1895 övertas hemmanet av Ströms Trävaru A.B., men Nils Eriksson förbehöll sig rätten att bruka hemmanet under 10 år. År 1918 övertas 20 rev² av mågen

39. *Anders Magnus Olofsson* f 1880 6/11 d 1963 24/11 (Ved:26)

g 1914 8/11 m *Betty Ingeborg Eriksson* f 1894 17/1 d 1957 24/2 (Ved:38)

s *Olof Valter* f 1915 31/3 g 1944 23/6 m *Brita Evelina Andersson* f 1922 24/12 (Öjn:66)

d *Anna Viola* f 1921 24/8 g 1943 19/6 m *Nils Blomberg* f 1918 1/4 Bredgård

Anders Magnus Olofsson brukade makans fädernegård tillsammans med regleringen av Ströms Vattudal förstörde hemmanet, som inlöstes av regleringsföretaget.

Öjudden.

40. *Johan Adrianus Wikström* f 1887 31/10 (Öjn:79)

g 1925 14/3 m *Hildur Kristina Fridlund* f 1902 4/5

s *Per Folke* f 1925 23/5

d *Maj Sonja Regina* f 1931 8/4

s *Matts Sören* f 1940 11/7

---

41. *Alfred Larsson* f 1854 6/8 d 1934 21/2 fr Glava, Värmland
1 g 1884 12/7 m *Karin Johansdotter* f 1863 24/5 d 1888 23/4
(Bvt:11)

d *Märta Elisabet* f 1883 29/1 g 1907 29/6 m *Mårten Svensson* f 1874 22/11 d 1944 21/4 (Lb:6)

d *Johanna Carolina* f 1884 7/11 d 1892 20/5

s *Lars Magnus* f 1885 4/12 d 1907 30/10

s *Johan Peter* f 1887 12/3 d 1891 16/7

2 g 1919 26/7 m *Anna Johansdotter* f 1879 12/7 d 1963 12/12
(Bvt:11)

s *Johan Erik* f 1896 8/2 (Hs:83) g 1922 18/2 m *Sara Olivia Jönsdotter* f 1898 26/3 (Sva:9)

d *Johanna Elvira* f 1898 17/1

d *Hulda Karolina* f 1904 22/1 d 1909 10/7

d *Ester Kristina* f 1907 1/4

d *Alfrida* f 1908 25/10

d *Hulda Karolina* f 1910 19/5

42. *Nils Olsson* f 1847 3/3 d 1922 12/6 fr Jernskog, Värmland
g 1879 14/9 m *Maria Elisabet Johansdotter* f 1860 4/8 d
1928 20/7 (Bvt:11)

s *Johan Olof* f 1877 21/4

s *Nils* f 1878 18/9 (Ved:43)

s *Per Simon* f 1880 26/2 d 1883 23/4

s *Karl* f 1882 3/5 d 1957 27/7

Vedjeön

- s Per Simon f 1885 8/1 Espnäs g 1924 25/10 m Anna
Kajsa Eriksdotter f 1894 17/3 fr Espnäs
d Elisa Katarina f 1885 8/1 Högbynäs, Alanäs
s Jöns Magnus f 1887 30/4 d 1950 23/3
s Albert f 1889 20/7 d 1892 25/1
s Sven Ulrik f 1891 4/7 d 1958 19/6
s Albert Mathias f 1893 30/6 (Std:66)
d Ida Kristina f 1895 8/6 d 1955 13/1
d Anna Maria f 1897 15/11 d 1910 5/9
43. *Nils Nilsson* f 1878 18/9 (Ved:42)
g 1906 5/8 m *Anna Augusta Gustafsdotter* f 1879 22/6
(Ved:32)
d Alma Maria f 1907 4/3
s Gustaf Artur f 1908 5/3 d 1909 23/7
s Nils Artur f 1910 17/2
d Kristina Augusta f 1911 19/9
s Gustaf Ulrik f 1913 5/8
d Anna Edit f 1915 9/11
s Jöns Bernhard f 1919 20/8
d Emma Gunhild f 1919 20/8
Familjen flyttade till Hammerdal 1925.
44. *Lars Daniel Danielsson* f 1885 6/1 (Hs:72)
g 1918 1/10 m *Kristina Erika Andersson* f 1897 23/3 fr Gärd-
näs
s Daniel Ove f 1919 5/5 g 1951 5/1 m Anna Brita Eriks-
son f 1922 2/1 fr Hammerdal
45. *Anders Andersson* f 1886 25/4 (Ved:13)
g 1916 31/10 m *Ingeborg Jonsson* f 1889 24/5 fr Frostviken
d Ingeborg Kristina f 1916 16/12 g 1939 5/12 m Sigvard
Alexander Lindqvist, Hallen, Hammerdal
s Anders Olof f 1918 3/3
s Jonas Erik f 1920 18/7
s Karl Gustaf f 1921 10/7
s Svea Elinda f 1928 16/4
46. *Karl August Andersson* f 1858 14/12 d 1949 6/2 Faktor, fr
Stafsnäs, Värmland
1 g 1889 22/4 m *Lisa Svendsdotter* f 1869 19/8 d 1898 15/8
(Hs:28)
d Kristina Maria f 1890 24/9 d 1965 27/8 g 1915 28/8 m
Nils Johansson f 1888 3/5 (Ved:24)
s Sven Albert f 1893 16/4 (Ved:34)

Programverksamhet. Någon egen programverksamhet på Hembygdsgården sommaren 1968 har icke förekommit. Området har emellertid uthyrts för diverse nöjesarrangemang under sommaren till skilda föreningar. Visning av föreningens byggnader och samlingar för korporationer och enskilda har förekommit vid flera tillfällen under sommaren.

Ekonomi. Beträffande föreningens ekonomiska ställning be vi få hänvisa till härefter intagna redogörelse.

Undersökning av gamla kyrkan i Ström.

Under ett par veckor i juni 1968 gjordes en undersökning av grundmurarna efter gamla kyrkan i Strömsund. Initiativet togs av Hembygdsföreningen, och en kommitté tillsattes med representanter även för Kyrkofullmäktige. Den antikvariska tillsynen över arbetet utövades av landsantikvarien i Östersund, och arbetskraften, som till största delen utgjordes av skolungdom, gjorde en mycket fin insats. Eftersom undersökningsområdet var beläget inom den ännu i bruk varande gamla kyrkogården, kunde en fullständig friläggning av murresterna givetvis inte komma i fråga, men resultatet får ändå betecknas som mycket givande.

Ingenting var synligt ovan jord, men vid en undersökning 1936 hade man lokaliserat sakristian, och det föll sig därför naturligt att börja arbetet i den ändan för att få en säker utgångspunkt. Därefter följdes grundmurarna och frilades jämte området mellan dem där så kunde ske.

Det är naturligtvis omöjligt att dra alltför vittgående slutsatser om kyrkans exteriör bara utifrån grundmurarna. Den raseriing, som kyrkan utsattes för under senare delen av 1800-talet, var ganska grundlig, och murverk fanns inte kvar någonstans. Däremot påträffades i rasmassorna en hel del murbruk och sten, som måste häröra från väggarna.

Så mycket förefaller emellertid klart, att man kan urskilja två byggnadsskeden, båda orienterade i öster-väster. Det äldsta är medeltida, av grundplanen att döma kanske 1200-tal, och dit hör sannolikt sakristian, som då var kor. Denna kyrka var inte mer än 11-12 m lång och omkring 6 m bred, vilket förefaller otroligt litet, men överensstämmer bra med måtten på andra jämtländska kyrkor från denna tid.

Församlingen växte emellertid, och så småningom måste man börja tänka på att utvidga kyrkan. När detta gjordes, går inte att

avgöra genom undersökningen, men då vi vet att en rad andra jämtländska kyrkor förstörades eller byggdes om under 1700-talet, vågar man kanske gissa på samma tid för Ströms vidkommande. Uppgifter om kyrkans storlek i ett brev av år 1756 tyder på att den äldsta kyrkan då fortfarande stod. När tillbyggnaden kom till stånd, valde man att bredda långhuset åt söder och förlänga det åt väster. Härigenom kom det gamla koret, som i den ombyggda kyrkan blev sakristia, att ligga osymmetriskt i förhållande till kyrkans längsaxel, förskjutet mot nordöstra hörnet. Detta ombyggnadssätt förfaller oss kanske ovanligt, men saknar inte motsvarigheter, så t. ex. har Njurunda medeltida kyrka ändrats på liknande sätt. Efter utvidgningen mätte Ströms kyrka 18-19 m i längd och var 10 m bred.

Nästan alla lösa fynd vid undersökningen påträffades inne i bottnen på sakristian och består förutom kisthandtag, spikar och små bitar fönsterglas av flera intressanta ting. Tre mynt hittades, nämligen en brakteat av silver, slagen för Magnus Eriksson efter 1354, vidare ett kopparmynt från 1672, 1/6 öre silvermynt, samt 1 öre kopparmynt 1719. En pärla av ben med en diameter av 13 mm är mycket svår att datera, men härrör sannolikt från slutet av järnåldern eller medeltiden. Två ytterst intressanta textilfragment hittades också, av vilka det ena troligen tillhört en liten väska. Tyget är mönstervävd brokad i silvertråd. Det andra fragmentet är av svart kläde kantat med en smal silversnodd. Vad som ger anledning till funderingar är att det i båda tygbitarna satt instuckna knappnålar av mässing, vars funktion vi inte kan förklara.

Gåtfullt var också fyndet av en mängd skärvor av bränd lera. Flera av bitarna är av sådan tjocklek och form, att det inte kan röra sig om ett vanligt lerkärl. Då det på ett par av bitarna finns murbruk vågar man kanske gissa att det är rester av en ljudkruka, ett påsformigt lerkärl, som murades in i taket för akustikens skull.

Efter undersökningens slut övertäcktes grundmurarna åter, men deras sträckning kommer att markeras i markytan med huggen sten.

Börje Rosén.

Ekonomisk redogörelse för år 1968

Ingående balans konto

DEBET		KREDIT	
Kassa	9.345:16	Byggn.kreditiv i bank	30.000:—
Stg 164 tax.v.	72.000:—	Eget kapital	170.549:86
Stg 231 "	11.300:—		
Gärde 3 ²⁴ "	15.000:—		
Samlingar	25.000:—		
Inventarier	24.000:—		
Utsiktstorn	15.000:—		
Paul Olsson-gården	28.904:70		
Kronor	200.549:86	Kronor	200.549:86

Vinst- och förlust konto

Medlemsavgifter	2.526:50	Årsboken	3.258:87
Komm. anslag	10.000:—	Fastighets-omk.	3.314:49
Lotterier	1.088:11	Progr.verksamhet	6.076:81
Räntor	445:95	Avskr å inventarier	581:75
Strömsbarnens teaterfond	458:31	Div. utgifter	704:21
		Årets vinst	582:74
Kronor	14.518:87	Kronor	14.518:87

Utgående balans konto

Byggn.kreditiv i bank	50.000:—	Kassa	8.885:07
Eget kapital	171.132:60	Tillgodoh. å kreditiv	13.165:46
		Stg 164	72.000:—
		Stg 231	11.300:—
		Gärde 3 ²⁴	15.000:—
		Samlingar	25.000:—
		Inventarier	24.000:—
		Utsiktstorn	15.000:—
		Paul Olsson-gården	36.782:07
Kronor	221.132:60	Kronor	221.132:60

— PRIS 7:— KR. —